

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falv” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 8. szám.

Február hó 19.

A nagymagyar utolsó útja

Napjaink legkimagaslóbb egyéniségének, a csonkanemzet legnagyobb értékének és büszkeségének, *Apponyi Albert grófnak* halála gyászba döntötte az egész művelt világot. Királyok, államfők, kormányférfiak, diplomaták, közéleti nagyságok és magánosok siettek kifejezésre juttatni megilletődött részvétüket, a részvétáviratok és levelek száma soha nem látott tömegekben özönlött, a világ lapjai — nemzeti érzéseikre való tekintet nélkül — mélységes tisztelettel és hódolattal bucsuztatták el a nagy halottat, aki

igy még egy utolsó szolgálatot tett hazájának: ráterelte ismét a világ figyelmét kegyetlen sorsra vetett népére.

A külföld *Genfben* bucsuzott el Apponyi Alberttől, a nemzetek szövetségének legtiszteltebb alakjától. Február hó 10-én, pénteken folyt le a *Szent Józsefről elnevezett plébániatemplomban* a mélységesen megragadó gyászszerartás, melyen résztvett egész Genf és az egész Népszövetség, hogy utolsó Istenhozzádót mondjon egy kis nemzet nagy fiának. A szer-

artás után külön kocsiban helyezték el a koporsót, koszoruk erdeje közé. Délután 2 óra 27 perckor gördült ki a vonat a genfi pályaudvarról, az áhítatba mélyedt kísérők sorfala között...

A genfi gyorsvonat másnap, február 11-én délután 3 órakor érkezett *Bécsbe*. A pályaudvaron néma gyászünnepség volt: *Dollfuss* dr. kancellár, a bécsi magyar követség és magyar intézmények képviselői, a külföldi követségek és az Apponyi-család tagjai letették koszorúikat a koporsóra. Nem sokkal utóbb a kocsit a Budapest felé

A nemzet halottjának legvégső útja . . .
A koporsót leviszik a Mátyás-templom kriptájába; mögötte halad fia és leánya.

induló vonathoz csatolták és a vonat lassan elhagyta a pályaudvart.

A halott hazatér . . .

Hegyeshalmon, a határállomáson, lélekbenmarkoló gyászünnepség folyt le; *Győrben* szintegy; *Komáromban* a megszállott Komáromból átjött hatszáz magyar tette le koszorúját a koporsóra; *Tatabánya*, *Tatatóváros*, *Felsőgalla*, *Bicske* kivilágítva, templomi lámpák fényében fogadta a nemzet pótolhatatlan halottját.

*Budapest*en óriási közönség sorakozott fel a Keleti-pályaudvar környékére. A pályaudvar előtt katafalkot emeltek, körülötte kísérteties fényvel négy hatalmas fálya lobogott. A drága halottat hozó vonat este 9 óra 50 perckor futott be a pályaudvarra siri csöndben. A koporsót kiemelték a kocsiból és elhelyezték a katafalkra a tömeg könnyei között. *Mészáros* János érseki helynök beszentelte a koporsót, elmondotta a megrázó halotti imát, majd *Huszár* Aladár dr. főpolgármester tartotta meg gyászbeszédét. Ezután halottaskocsira helyezték el a koporsót és a harmincöt kocsiból álló menet áhítatos tömegek sorfala között elindult az Országház felé.

A parlament kupolacsarnokában a két háznagy, a Ház tisztviselői és a diszruhába öltözött palotaőrök sorfala fogadták a csonkaország elnémult nagy fiát és menetté alakulva kísérték a koporsót az egyszerű ravatalhoz. *Mészáros* János ismét beszenteli a koporsót, imát mond, könnyes szemmel vele imádkozik a közönség, azután szétoszlik a gyászolók serege és pont éjfélkor őrség lép a helyébe, hogy egész éjjel őrizze a pihenőre tért nagy-magyar álmát . . .

Vasárnap, február hó 13-án és hétfőn, február hó 14-én százezrek zárandokoltak el Apponyi Albert gróf ravatalához és a koporsó elé szegfű- és rózsaszálhalmot szórtak. Ez az egyetemes gyász, melyben kivétel nélkül mindenki kivette részét, mutatta meg a maga csodálatos nagyságában, hogy mindenkinek egyformán halottja az, akinek bebalzsamozott holtteste a hármaskoporsóban fekszik. Az Országház hatalmas kapujától fel egészen a kupolacsarnokban elhelyezett ravatalig koszorúk pihentek a szőnyegekben, egy egész világ kegyeletének virágai. A koporsón két koszorú feküdt, a két koszorú szalagján két felírás: *Zita . . . Ottó*.

Február hó 14-én, hétfőn délelőtt a Bazilikában rekviem volt Apponyi Albert gróf lelkiüdvéért. A rekviemet *Mikes* gróf szombathelyi püspök mondotta fényes papi segédlettel. A csonkaország intézményei, egyesületei, egyházai, képviselőtestületei, törvényhatóságai sorra megemlékeztek a nemzet nagy halottjáról. Az országgyűlés felsőháza február hó 13-án tartotta

gyászülését, melyen *Wlassics* Gyula báró elnök és *Glattfelder* Gyula csanádi püspök mondtak mélységes hatású gyászbeszédet.

A nagy temetés

Február hó 14-én, kedden folyt le a nagy temetés, melyhez hasonló ez az ország pompában, a részvét nagyságában és a megilletődöttség őszinteségében még keveset látott. Az Országház előtti óriási teret ellepte a gyászolók serege, a kordonon belül felsorakozott egy rohamsisakos diszszázad és az első honvédegyezred zenekara, majd megindult a meghívottak áradata a kupolacsarnokba, a gyászszertartás színhelyére. A meghívott közönség soraiban helyet foglaltak a királyi hercegi családok, a kormány tagjai, a külföldi követségek képviselői, az egyetemek aranyláncos dékánjai, a vármegvék, városok és községek küldöttjei, köztük a *Jászberényiek 1500 főnyi küldöttsége*, mely magával hozta *Lehel* kürtjét is; a honvéd tisztikar népes küldöttsége; a főiskolai diszgyesületek; a képviselőház és felsőház tagjai hozzátartozóikkal; a társadalmi egyesületek képviselői, Apponyi Albert gróf családjának és rokonságának tagjai és még sokan mások. Felejthetetlen kép volt a csodálatos fényben uszó kupolacsarnokban az egyszerű ravatal, a hatalmas kereszt, a fekete leplek, a több mint ezer koszorú virágjának és szalagjának színpompája, valamint a fekete ruhás és cilinderes urak, csillogó egyenruhás tiszték és a főpapok serege . . .

Horthy Miklós Kormányzó Ur pontban 10 órakor érkezett meg feleségével és fiaival. A Kormányzó Ur a ravatal baloldalán helyezkedett el, mögötte a miniszterelnök és a két Ház elnöke foglalt helyet. Felzug a Himnusz, majd magasra emelt ezüst feszület tűnik elő: jön a hercegprímás. A *Circumdede runt me* tragikus dallama megrengtet minden szívet, a hercegprímás elmondja a gyászszertartás megrázó szavait, majd beszenteli a koporsót. Ekkor előlép *Gömbös* Gyula miniszterelnök és a következő beszédet mondja el:

A miniszterelnök gyászbeszéde

— Nagyapponyi Apponyi Albert gróf, a nemzet nevében bucsuzom Tőled! Nemcsak családod, nemcsak az országgyűlésnek két háza bucsuzik el Tőled és gyászol, hanem millió magyarok. Nemcsak a gyászgyertyák égnek koporsód körül, hanem gyászborult nemzeted minden egyes tagjának kezében egy egy gyertya a hála és az imádság jegyében.

— Magyar voltál, remekbe foglalt magyar. Küzdöttél és szenvedtél ezért a nemzetért. Te is odavarázoltad a magyar égboltra az álmok álmát, az

erős Magyarországot és a világháború után velünk együtt Te sem érted ezt meg, *vándora lettél tehát a magyar gondolatnak, vándora, apostola és fátylavivője a magyar igazságnak.*

— A nemzetközi fórumok fölfigyeltek, amikor orgonához hasonló bugó hangodat hallották, amikor érveléseid sulya alatt elismerték — és kell, hogy elismerjék a jövőben is — hogy ezzel a nemzettel sok igazságtalanság történt, hogy ennek a nemzetnek joga van az élethez.

— Ez a gondolat, amely mindinkább előretör, a Te személyeddel volt kapcsolatos. Te voltál ennek az igazi képviselője, mert Te voltál közöttünk a legerősebb, a legjobb magyar. És amikor mint szálfa a világ szálfaerdejében lezuhantál, akkor is magyar cselekedetet tettél, akkor is kegyes volt irántad a Mindenható Isten, mert haláloddal is hasznára voltál nemzetednek.

— Nagyapponyi Apponyi Albert gróf, odavarázoltad a genfi égboltra a kettős keresztet és a hármaskoporsót: a magyar igazságot. A genfi-tó vidékén visszhangzik a Te hangod, igazságot követelve e nemzet számára s mi bizó lélekkel, mint Te, reménykedünk, hogy utolsó szavad meghallgatatik.

— Térdreborulva és alázatos lélekkel imádkozunk lelki üdvödért és kérve-kérünk, hogy a magas egekől áraszd felénk lelked erejét és légy örökké példája minden magyar embernek!

Az utolsó út . . .

A miniszterelnök gyönyörű beszédének elhangzása után felcsendültek a Szózat hangjai, majd a filharmónikusok zenekara előadta *Wagner* Richárd: „Istenek alkonya” című operájának komor gyászindulóját. A pillanat oly mélységes hatással volt a több mint 6000 főnyi hallgatóságra, hogy a tömegből hangos zokogás hangjai törtek fel . . .

A gyászinduló elnémulása után a koporsót leemelték a katafalkról, a koszorúk erdejét kivitték és lassan megalkult a menet gyászzene és énekszó mellett. A koporsó mögött haladtak a nagy halott gyermekei, rokonai, utánuk a Kormányzó Ur, a királyi hercegek, a kormány tagjai, a felsőház és képviselőház tagjai és a meghívott közönség. A menet a Dunaparton, Lánchidon, Hunyadi János-uton át vonult fel a Várba. Az utvonalon ezrek és ezrek állottak. Sokan térdepelve és zokogva, az ablakokban égő gyertyák lobogtak és fekete zászlókat lengetett az erős szél . . .

A nagy halott 12 órakor érkezett a Várba olyan pompával és kísérettel, amilyen életében sohasem jutott osztályrészül.

A Vár Apponyi Albert gróf külön kis hazája volt, ugyanis a Verbőczy-

utca 17. számú kis palotában lakott. Egyetlen ház sem volt fekete lobogó nélkül és a gyászolók ezrei minden talpalatnyi helyet megszállottak...

A Mátyás-templomban megrendítő hatása gyászszertartás folyt le a meghívott előkelőségek részvételével, majd következett a gyászszertartás utolsó mozzanata: a koporsót az egyik jobb-oldali ajtón keresztül kivitték a szabadba, megkerülték vele a templomot és a templomfal oldalán vágott vasajtón keresztül levitték az altemplomba. A kriptá a szentély alatt terül el. Itt a kereszthajó alatt pihennek *III. Béla király és hitvesének hamvai*. Ettől balkéz felé van a külön fülke, amelyben *Izabella királyi hercegszszony* van eltemetve. A királysíroktól ugyancsak balkéz felé van a kis fülke, előtte emelvény, melyre ráhelyezték a szarkofágot.

Az utolsó beszentelés után a családtagok néhány perces csendes imába merülve bucsuztak halottjuktól, majd elhagyták a kriptát és a súlyos vasajtó bezárult a legnagyobb magyar mögött...

Másnap, február hó 15-én, délelőtt 10 órakor a Mátyás-templomban *Széchenyi József* hercegszszony pontifikált *Apponyi Albert* gróf lelkiüdvéért.

BELPOLITIKA

Kánya Kálmán, az új külügyminiszter elfoglalta hivatalát. Ez alkalommal az újságírók előtt kijelentette, hogy Magyarország legfontosabb külpolitikai törekvéseit igyekszik elsősorban megvalósítani s igen nagy súlyt vet arra, hogy a mezőgazdaság terményei számára, ahol csak lehet, új piacokat szerezzen, a régiakat pedig megőrizze. Hangsúlyozta a külügyminiszter, hogy *Olaszországhoz való baráti viszonyunk továbbra is tengelye marad külpolitikánknak*.

A képviselőház február hó 9-iki ülésén *Fabinyi Tihámér* kereskedelmi miniszter hosszabb beszédben foglalkozott a kormány közmunka-programjával és bejelentette, hogy 50 millió pengő fog a legrövidebb idő alatt belekerülni a gazdasági életbe.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter egy interpellációra adott válaszában megindokolta a kormány *gyűléstiltalmi rendeletét*. A kormány nehezen szánta el magát erre a lépésre, de meg kellett tennie, mert — különösen az utóbbi időben — sajnálatos tünetek voltak észlelhetők. Nagy elismeréssel emlékezett meg a miniszter arról a nyugalomról és érettségről, megfontolt magatartásról, amelyet a magyar nép zöme a mai súlyos napokban is tanusít.

A *Nemzeti Egység Pártjának* gazdasági főcsoportja *Bud János* elnöklésével legutóbbi ülést tartott, amely arra az egyhangu állásfoglalásra jutott,

hogy a mezőgazdasági kamatokat lényegesen csökkenteni kell, meg kell oldani a zöldhítel kérdését, valamint lehetővé kell tenni, hogy a termés értékesítéséig a gazdák adófizetésre köleszőnőket kaphassanak. Ez alkalommal *Imrédy Béla* pénzügyminiszter is felszólalt és kijelentette, komolyan foglalkozik azzal, hogy a gazdaadóságek kérdését egyelőre nyugvóponttra hozza, mert jól tudja, hogy ez az egész mezőgazdasági helyzet nagy megkönnyebbülésére szolgál. *Vargha Imre* pénzügyi államtitkár hajlandóságát fejezte ki a pénzügyi közegek oly értelmű utasítására, hogy mindazok, akik igazolták, hogy gazdasági rendelkezők alá esnek, adóhátralékukat 6 százalékos kamattal részletekben fizethessék.

A mezőkeresztési kerületben február hó 12-én, vasárnap volt a képviselőválasztás, mely azonban nem hozott végleges eredményt. A *Nemzeti Egység Pártjának* jelöltje kapta a legtöbb szavazatot, de mivel abszolút többséget nem sikerült szereznie, február hó 19-én pótválasztáson dől el a küzdelem közte és a független kiszgadzapárti jelölt között.

Az igali kerületben február hó 19-én lesz az időszakos választás. *Bánó Iván*, a *Nemzeti Egység Pártjának* jelöltje, 8300, *Rainiss Ferenc* független kiszgadzapárti jelölt 3300 aláírást gyűjtött.

Meghalt a béke-revizíós mozgalom egyik nagy alakja

Sydenham lord, Bombay állam volt főkormányzója, a konzervatív főrendek vezére, Magyarország igaz barátja, az elmúlt héten agyvérzésben, nyolcvannégy éves korában, London-

RITUNÓ, OLCSÓ KERITÉS

Szabadalmazott
Haidekker
 Hungária
Drótfonat.
 Kérjen még ma ingyen szép képes árgyvéket

Haidekker Sándor rt.
 kerítés- és butorgyár
 Budapest, Üllői-ut 40/27
 Fiók: VIII., Fiumei-ut 3. sz.

ban elhunyt. A magyar kormány megbizta *Bárdossy László* követségi tanácsost, a londoni követség jelenlegi vezetőjét, hogy a lord családjának a magyar kormány részvétét személyesen tolmácsolja és a ravatalra koszorút helyezzen el. *Sydenham* lord angol államférfiu az angol felsőházban több ízben szót emelt a magyar ügy mellett és mindenkor nagy érdeklődést tanusított Magyarország sorsa iránt.

A békerekvizíós mozgalom mult heti eseményei a következők:

Llvellyn-Jones angol képviselő legutóbb Londonban előadást tartott a békeszerződés módosításáról. Kifejtette, hogy a háboru befejezése óta a békeszerződések több ízben gyökereken módosították, így a jóvátételi rendelkezéseket megváltoztatták s végül a lausannei értekezlet teljesen eltörölte azokat. A leszerelési értekezlet valószínűleg a katonai szakaszok végét fogja hozni. Legfontosabb azonban a területi intézkedések módosítása vol-

Apponyi Albert gróf koporsója a genfi Szent József-plébániatemplom ravatalán.

na, mert az a veszély fenyeget, hogy Közép-Európa két egymással szembenálló fegyveres táborra fog szakadni. A világbéke létérdeke, hogy gondoskodjanak egy törvényszékről és eljárásról, amely rendezi Közép-Európa legégetőbb területi kérdéseit. Magyarország kegyetlen megcsonkítását semmivel sem lehet megokolni. Megfosztották területe háromnegyedétől, lakossága kétharmadától és nemcsak történelmi és földrajzi, hanem gazdasági és kereskedelmi szükségleteit is lábbal tiporták.

Az előadást követő vita során Bár-dossy László követségi tanácsos, a londoni magyar követség ideiglenes ügyvivője, felvetette azt a kérdést, vajjon a Millerand-féle kísérőlevél a trianoni békeszerződésnek olyan lényeges alkotó része-e, amelynek megszegése az egész szerződést hatálytalaná teszi? Több felszólaló a nemzetközi vegyes döntőbíróság állandó gyakorlatára hivatkozott, amely az ily természetű kísérőleveleket a szerződések lényeges alkotórészeként tekinti.

A Manchester Guardian című angol ujság a jugoszláviai nemzetiségi kisebbségekkel kapcsolatban óva inti Sándor szerb király kormányát, hogy a szabadság és egyenlőség elvének lábbaltiprásával azoknak az ellenségeinek a malmára hajtsa a vizet, akiknek minden törekvése Jugoszlávia elszigetelése és a békeszerződéseknek Jugoszlávia rovására való nagyszabású módosítása. Sem Anglia, sem a békeszerződések aláíró többi hatalmak nem hunyhatnak szemet a szerződéseknek a belgrádi kormány által való megszegése előtt, ami azoknak a munkáját könnyíti majd meg, akik erőszakkal vagy fenyegetésekkel akarják Európa területi beosztását megváltoztatni.

A prágai szenátus költségvetési bizottságában Krofta dr. helyettes külügyminiszter visszautasította azt a szemrehányást, hogy a békeszerződések állandóan „érinthetetleneknek, megváltoztathatatlanoknak” tekintik. Aki azt állítaná, — mondta a miniszter — hogy a békeszerződések megváltoztathatatlanok, az egyoldalúságba esne. Bizonyos, hogy a békeszerződések az egyik fél nem változtathatja meg tetszése szerint. Mi — a csehek — csak olyan revizionizmus ellen küzdünk, amely államunk területét szét tépni, vagy általában a békeszerződések alapuló európai statutumot megváltoztatni akarná.

Gazdasors külföldön

Argentínában (Délamerika) a földmivelők szövetsége sürgős beadvánnyal fordult a kormányhoz, melyben a földbérek általános leszállítását, kedvezményes hitelek és a jelzálogkölcsönök törlesztésének moratóriumát kéri a válság tartamára. — A lengyel gazdákat nagymértékben nyugtalanítja a lengyelországi tojáskivitel katasztrófális visszaesése. Az 1932. évi tojáskivitel az 1931. évinek alig egynegyedét érte el; a lengyel tojás legjobb piacait elvesztette. A visszaesés oka — mely egyébként nemcsak lengyelországi jelenség — egyrészt az egyes államok fogyasztóképességének csökkenésében, másrészt az önellátásra való törekvésben leli magyarázatát. Angliában például a baromfi-tenyésztés olyan lendületet vett, hogy tojásszükségletének közel háromnegyedrészt már maga fedezi. — Csehország legutóbb arra kötelezte magát Romániával szemben, hogy sertésbevitelének 31 százalékát onnan fogja beszerezni. — Németország az 1932. évben több mint egymillió métermázsza zsirt hozott be a külföldről. Ennek háromnegyed részét Amerika szállította. A soha nem észlelt alacsony amerikai sertésárak tették lehetővé ezt a nagyarányú előretörést, továbbá az amerikaiak kedvező hitel-feltételei is visszaszorították a többi országokat. A kelet-európai államok teljesen kiszorultak a német piacról a nyomozó amerikai konkurrencia hátsá alatt.

VILÁGKRÓNKA

Sulyos zavargások Oláhországban

Románia, a mindjobban erősödő kommunista veszedelem leküzdésére erélyes eszközökhöz nyult. A napokban rendelet jelent meg, mely a román kommunista pártot és a párt összes szervezeteit feloszlatta. A rendelet megjelenése után a kommunista pártnak összes helyiségeit mindenütt katonaság szállta meg és a katonai hatóságok mindenkit hadbíróság elé állítanak, aki megkísérli a kommunista pártmunka tovább folytatását. — Kolozsvárott munkászavargások törtek ki, melyek során a munkások a sztrájkoló vasutasok mellett tüntetve, vasdorongokkal és fadarabokkal vontak fel a Fő-térre, ahol több kirakatablakot bevettek. A rendőrség és katonaság megrohmozta a tüntetőket és helyreállította a rendet. A szakszervezetük feloszlátása miatt tüntető vasutasok elbarikádozták magukat és mintegy 70 tisztviselőt és tisztviselőnőt fogva tartottak; végre is hosszas alkudozás után feladták az ellenállást, miután gazdasági követeléseiket teljesítette a kormány.

Mit ígért Sándor szerb király a horvátok haldokló vezérének?

Ismeretes, hogy a szerbek diktatúrája a horvát nemzetet a legnagyobb elnyomásban tartja. Az egyik angol lap most érdekes részleteket közölt Pribicevics volt jugoszláv miniszterelnöknek francia nyelven most megjelent könyvéből, mely szerint Sándor király a horvát nép nagy vezérének, a halálosan megsebesített Radicsnak a következőket jelentette ki: „Nem tarthatjuk fenn tovább az egyezséget a horvátokkal, nem akarok velük háborút. Váljunk ei békében, ahogy Svédország és Norvégia tette.” A jugoszláv politikusnak ez a közlése, ismerve a szerbek és a horvátok mai viszonyát, az egész világon nagy fel-tűnést keltett.

Leszerelési értekezlet Genfben, a fegyverkezés fokozása mindenütt

A genfi leszerelési értekezleten Németország képviselője kijelentette, hogy semmiféle vitába nem bocsátkozik az egyenjogúság kérdésében. Ez azt jelenti, hogy Németország a leszerelés, illetőleg a fegyverkezés kérdésében teljesen egyenjogúnak tartja magát a többi nagyhatalommal. Ennek különben Hitler kancellár is kifejezést adott, amikor kijelentette, hogy ha a nagyhatalmak nem szerelnek le, Németország is megkezdi a fegyverkezést.

Ugylátszik, hogy az angolok sem nagyon biznak a leszerelési konferencia sikerében. Legalább is erre vall az a cikk, amelyik az egyik nagy angol napilapban jelent meg, mely szerint a legcsekélyebb kilátás sincs arra, hogy az egyes országok a leszereléshez tényleg hozzáfogjanak. Ezért rövidesen szükség lesz az angol tengeri haderő fejlesztésére, új hadihajók építésére és a személyzeti létszám növelésére.

Jellemző Franciaország hangulatára, hogy a költségvetés parlamenti vitája során a jobboldali képviselők hevesen tiltakoztak a honvédelmi kiadások apasztása ellen, melyet az ország biztonsága szempontjából nagyon veszélyesnek tartanak.

Vissza az aranyalaphoz!

Hoover, az Egyesült-Államok elnöke legutóbbi beszédében utalt arra, hogy az egyes országok az aranyalapról való letéréssel és a behozatal kontingentálásával sulyos károkat okoznak a világgazdaságnak. Eddig összesen 44 ország hagyta el az aranyalapot. Ezt Amerika sohasem fogja megtenni, mert teljes romlását jelentené. Hoover felszólította a külállamokat, hogy térjenek vissza az aranyalaphoz, mert különben összeomlik a világgazdaság.

Bélnifekelőnál „IGMÁNDI”
Mert pár óra alatt, egyomrot segít,
sofort belet tisztít.
A Igmándi
vagy hasznosít ut-
alnak mindezt
szárazon!

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer Igmándi keserűvíz
hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb ilyenmü ásványvize. Rendszerint már kis adag: $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

A Nagyatádi Szabó István-verspályázat eredménye

(I. rész.)

A Vasárnap mult évi december hó 18-án megjelent 51-ik számában verspályázatot hirdettünk Nagyatádi Szabó István emlékezetére. A folyó évi január hó 15-én megjelent 3-ik számban közöltük a pályázaton résztvevők névsorát. Ebből a névsorból kimaradt Demeter József (Mezőkövesd) neve, mert pályázata — hibáján kívül — elkésve jutott kezeink közé. A pályázaton tehát összesen: huszan vettek részt, huszonöt verssel.

A pályázat kiírásakor az a cél vezetett bennünket, adjunk módot a magyar földmivelőnek arra, hogy maga kösse szoruba hálája és elismerése virágait a legnagyobb magyar földmivelőnek, akinek alakját minden magyar földmivelő közül elsőnek öntötték ércbe.

De kíváncsiak voltunk arra is, milyennek látja a falvak népe nagy vezérét, aki — bár kinőtt sorából és csodálatos életpályát futott meg — testben és lélekben mindvégig megmaradt földmivelőnek. Vajjon tudja-e a nép, mit tett, harcolt és viaskodott érte Nagyatádi Szabó István?

Végül — ami egyébként szorosan összefügg az előbbi célkitűzéssel — érdekelt bennünket az is, hogy milyen érdemeket tulajdonít a falusi ember Nagyatádi Szabó Istvánnak?

A pályázat általános eredménye azt igazolja, hogy a magyar földmivelő teljes mértékben tisztában van Nagyatádi Szabó István jelentőségével, ismeri a nép érdekében kifejtett apostoli munkáját és készsége van arra is, hogy hálás szíve érzéseit új színekben ragyogtassa.

A pályázat eredményéről szóló általános beszámolókat a hármass célkitűzés szerint a következőképpen csoportosítjuk:

Milyennek látják Nagyatádi Szabó Istvánt?

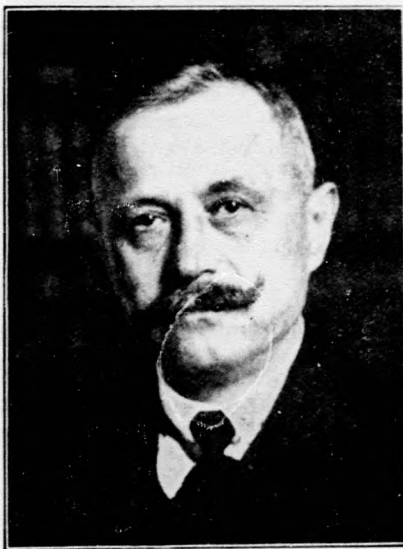
A pályázaton résztvevők közül Jenei Sándor Nagyatádi Szabó Istvánt nagy vezérünknek, „elhagyott néped nagy védelmezőjének” nevezi; Furka An-

drás a nemzet apostolát, Isten küldöttjét látja benne; Kovács Ferenc a falu népe hü gondviselőjének, minden baja önzetlen képviselőjének tartja; Gaál József szerint nagy magvető és „sugár volt a magyar éjszakán”; Bartók Nagy András a pór nép szószólójának mondja, akit a falvak lakói Messiásként vártak; ifj. Cs. Nagy József ezeket írja:

Legnagyobb magyar földmives,
Akinek minden akarata velünk

együttes,

Nem törődött ranggal, tekintéllyel,
Azt nézte, ki milyen — igaz szívvél.

Kozári István kigazdák mindenének, az igazság lánglelkü fiának, vezércsillagnak tartja, kibem megtestesült a nép akarata, de nagyon kedves képpel így is nevezi: „derü az új telepek ablakán”; Vörös István magyar mezők nagy fiának, magyar mezők csillagának, árván maradt nép igaz, jó testvérének, valóságos szegény nép igaz védelmezőjének, régen letűnt dicső kor negyvennyolcas vezérének és hazánk erős oszlopának mondja; Juhász János szerint nagy magyar miniszter és mindenki jó „gondnokja”;

ifj. Lőrinc János zászlóvivő atyának; Demeter József a falvak dicső halhatatlanságának nevezi; Kovács Ferenc pedig azt mondja róla, hogy ércbeöntött alakja a falu vezérének, eszméjét ha követik, ma is reménysége.

A magyar mezők nagy fiának érdemei

Jenei Sándor Nagyatádi Szabó István érdemül tudja be többek közt, hogy a homályból felszínre hozta a népet; Furka András szerint Nagyatádi Szabó István azt akarta, hogy a szenvedéstől megváltsa a magyart, teremtsen számára nyugodalmat otthon és a szegénynek is juttatott szép Magyarországból; ifj. Kovács István azt mondja, hogy öntudatra ébresztette a falu népet; Kovács Ferenc abban látja nagy érdemét, hogy életének minden percét a falunak szentelte és a falvak népét régi és elhagyott sorsából felemelte; Gaál József ezt írja:

Hívő szavára lett, hogy legyen;
Hol eddig hontalanság fészkelt;
Egy új élet s nemzet teremjen.

Bartók Nagy András szerint a nincstelent földhöz juttatta s népéért éjt nappallá tett; ifj. Cs. Nagy József azt tartja, hogy szíve a falvakért dobogott és megmutatta az igazság útját; Vörös István pedig, hogy sok szegény családnak otthont adott és ahol könnyes szemét látott, rögtön odafordult; Juhász János kevés szóval sokat mond: dicsérjük jóságát, mert sok jót tett mívelünk; ifj. Lőrinc János azt mondja, hogy szíve népéért vérzett és százerek lelkébe új életet adott; végül Demeter József szerint a nép volt minden gondolata és nem volt szívének semmi fájóbb, mint küzködő földmívelést és munkást látni.

A hála, köszönet és kegyelet virágai

Jenei Sándor így ír: „A halhatatlanságban neked helyet kérünk!” Furka András fogadja, hogy Nagy-

atádi Szabó István neve sohasem lesz feledve; ifj. Kovács István e sorokat mondja:

*Legyen igéje köztünk égő fákllya:
Ez legyen iránta a hála!*

Kovács Ferenc szerint százerek szívében élni fog emléke, jobbágy és nincstelen hő imája száll fel érte az égbe, nemes munkájáért áldja meg az Isten; Gaál József ezt írja: szobra fölött ragyog, mint dicsfénye, a hazát lett nép örök hálája; Bartók Nagy András azt akarja, hogy sohasse feledjük őt, emléket drága kincsként örökké örizzük; ifj. Cs. Nagy József ilyen szép szavakat talál: legyen áldott sírjának minden porszeme, legyen áldott a nap, melyen megszületett; Kozári István szerint nem elég a szobor, ő ennél is többre érdemes: járuljon a nép, mint zarándok emlékéhez; Vörös János így kiált fel: jöjjetek a nagy vezér sírjára, boruljatok mindannyian imára; Juhász János úgy érzi, hogy keserű a megnyugvásunk utána, arra kéri a jó Istent, áldja meg őt odafenn az égben és azt kívánja, legyünk hozzá ezután is hívek; ifj. Lőrinc János arra int, hogy kövessük útját, melyet ő jelölt ki; végül Demeter József így ír:

*Nevét hirdesse a sok kicsi porta,
Szívünkben emléke nem mulik el soha.
Babérágat fonunk dicső homlokára!*

A pályázat eredményéről szóló általános beszámolókat azzal fejezzük be, hogy valamennyi résztvevőnek leg-
őszintébb köszönetünket és legtelje-
sebb elismerésünket küldjük azért, mert — szívük sugallatát követve — a Vasárnap emlékkoszoruját a legnagyobb magyar földmives szobrára: széppé, naggyá és igazzá kötötték.

A részletes beszámoló

A pályázat résztvevői közül a legfiatalabb 18 éves, a legidősebb 61 éves. Foglalkozás szerint legtöbb (12) a földmivesgazda, majd sorrendben következnek: földmives-napszámos, uradalmi gazda, kőműves, tanító és földmives-ifjú; néhányan foglalkozásukat nem jelölték meg.

Egy pályázó képeslevezőlapra írta munkáját, az írás azonban elmosódott, így nem tudtuk elolvasni; egy másik pályázó Nagyatádi Szabó István nevének kezdőbetűivel kezdte a verssorokat, az ilyesmi azonban komoly költeménynél nem — komoly dolog.

A huszonöt vers közül — gondos mérlegelés után — tizenháromat ki-
selejteztünk azért, mert egyrészt for-
mailag fogyatékosak, illetőleg tökélet-
lenek, rimeik dőcögősek, vagy meg
nem engedték, a versmértéket és a
szótagok számát elhanyagolják; más-
részt pedig azért, mert mondanivaló-
juk, kifejezési eszközeik, képek min-
dennapiak, anélkül, hogy az egyszerű-
ség utólréhetetlen szépségét viselnék.

Hátramaradt tehát tizenkét olyan vers, melyeknek mindegyikével külön-
külön kell foglalkoznunk.

Hegyi Géza 22 éves *kisdörgicsei* földmives Nagyatádi Szabó István című verse egyszerű, mint a mezei virág; egy-egy szóval sokat mond; milyen kifejező például, amikor a halhatatlan földmivesvezérnek ilyen jelzöt ad: *sötétségben világosság; magyar szív és magyar érzés tüzesedik át az egész versen, nagy kár tehát, hogy egy-két helyén fogyatékos. Mindemellett meg kell állapítani, hogy határozott érzelme van a versírásához. A vers néhány sorát ideiktatjuk:*

*Fényes csillag, égő fákllya,
Reménységnek napsugára;
A falvaknak fényes napja,
A gazdáknak édesapja,
Kisgazdapárt szent zászlóján:
Nagyatádi Szabó István.*

*Első magyar földmives ő!
Teste-lelke földmivelő.
Őt küldte el a Nagy Isten,
Nyisson utat és segítsen.
Buzgó imánk ölelje át:
Nagyatádi Szabó Istvánt.*

Hegyi Géza versét dicséretben ré-
szesítettük.

Demeter József 32 éves mezőkövesdi földmives-napszámos Nagyatádihoz című verse kitűnően érzékelteti a mai nehéz időkben újraéledő sóvárgó vágyat Nagyatádi Szabó István és kora után. Neki és csak még egy társának jutott eszébe párhuzamot vonni a súlyos ma és Nagyatádi Szabó István jobb tegnapija között, de csak ő az egyetlen, aki fájdalommal rámutatott arra, hogy

*Tudjuk, nagy a bűnünk, kik nem áll-
tunk melléd,
Amikor hirdetted boldogító eszméd.
De most már mindnyájan megértettük
szavad,
Eszméért kiáltoz sok százezer ajak.
Áthatá az eszméd minden földmivelőt,
Nem lesz már közönyös senki, mint
azelőtt.
Eszmé árulója nem lesz köztünk
senki.*

*Elárvult zászlódat juttasd méltó kézbe,
Követjük mindnyájan, esküszünk az
égre.
Hisszük, hogy a zászlód újra fennen
lobog,
A vergődő néped lesz még újra boldog!*

Sajnos azonban, ebben az erővel teljes versben is vannak formai és kifejezésbeli hibák és pongyolaságok; egyedülálló hangjáért és felfogásáért, gondolatgazdagságáért, valamint verselési készségéért mégis elismerést érdemel.

Demeter József versét dicséretben
résztesítettük.

Lőrinc János, Nagyatádi Szabó István szülőfalujának, Erdősokonyának pártelnöke, a Kossuth-nóta formájában és dallamára énekelhető, másrészt a Talpra Magyar-ra emlékeztető költeményt küldött be, amely azonban inkább énekszóra való, semmint szavalásra. A rimek itt sem teljesen tökéletesek és az egésznek — sajnos — kissé kortesnóta íze van. Ime néhány szakasz mutatóba:

*Magyar ifjak! Honleányok!
Emlékbabért elhozzátok
Párhüségtek oltárára,
Hős vezérünk ércszobrára.
Éljen a kisgazdák pártja!
Éljen az eszme!*

*Eljött az ősz, nincsen virág,
Koszoruba nem lesz zöld ág.
Ki lelkesül, az mind vihet
Vitéz, bátor, magyar szívet.
Éljen a kisgazdák pártja!
Éljen az eszme!*

*A hideg ősz nekünk nem árt,
Feltámad a kisgazdapárt.
Értünk meghalt alkotója,
Szébb jövőjét nép kívánja.
Éljen dicső Magyarországot!
Éljen gazdapárt!*

Lőrincz János versét dicséretben
résztesítettük.

Lieber József tápiógyörgyei tanító 56 soros verset írt; hosszúsága miatt tulzsufolt, képei itt-ott tulzók; kevesebb mindenből — több lett volna. Ő egyébként az egyetlen, aki alkalmat talál arra, hogy emlékvésében Trianonra is utaljon, ezt javára írjuk. Egészben véve a vers gyakorlott kézre és komoly készségre vall, csak több önfegyelemre és önbírálatra volna szükség. Ime néhány sora:

*Turulus apáknak,
Dicső daliáknak
Késő unokája;
Kacagányos Árpád
Nemzetsége fáján
Új tavasz virága:
Az voltál Te nekünk!*

*Szűz magyar ugarnak,
Erdei avarnak
Éltető napfénye.
Sötét éjszakáknak,
Trianoni gyászának
Biztató reménye:
Magyarok vezére.*

*Kenyér nélkül élő,
Már mit sem remelő,
Lerongyolt szegénynek
Hogy vezére lettél,
Hitet Te öntöttél
Elsüggedt szívébe.*

Versét a következőképpen fejezi be:

*Igérjük, kitartunk!
— Eddig is akartunk. —
Összefogunk végre!
Te leszel majd néped
Drága magyar néped
Párducos vezére
Odafont az égbe!*

Lieber József versét dicséretben részesítettük.

*

A pályázaton díjat nyert versek méltatását, a szerzők nevét, a díjak odaítélését és a jutalmazott költeményeket a jövő heti számunkban tesszük közzé. (m. e.)

Kamatmentes hitellel lehet tenyészállatot vásárolni a Mezőgazdasági Kiállításon

A nehéz gazdasági viszonyok ellenére is szép kilátásokkal biztat a március 23—27-ig tartandó országos mezőgazdasági kiállítás. A forgalom pénzügyi lebonyolításának megkönnyítése céljából a földművelésügyi miniszter elő kívánja segíteni a tenyészállatok beszerzését és ebből a célból kamatmentes, ugynevezett jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. A hitelt igénybe vevő magántenyésztők a kölcsönösszeget 18 hónapra kapják, amelyet két egyenlő részletben, 1933 november 30-ig és 1934 szeptember 1-ig kell visszafizetniük. Az igénybevetett hitel kamatmentes, csupán a folyósításért és kezelésért kell évi 1% jutalékot fizetni. Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe óhajtnák venni, igénylésüket az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Telefon: 866—01, 866—05, 886—85) mielőbb, de legkésőbb folyó évi március 1-ig jelentésként be. A bejelentésekben a beszerezni kívánt tenyészállatok pontos megjelölése mellett azok hozzávetőleges vételárát, az igénylő nevét, lakását, az igényelt hiteltösszeget és azt is közölni kell, hogy az igénylő tagja-e az OKH kötelékébe tartozó helyi szövetkezetnek, továbbá rövid, tömör formában ingatlan és ingó vagyona, valamint terhei állapota felől szintén tájékoztatást kell nyújtania. A jutalékos hitelt igénybe vevő tenyésztők részére, ha hitelképességük megállapítást nyert, az Országos Központi Hitelszövetkezet a vásárlásra bejelentett tenyészállatok beszerzésére hitelt engedélyez, amelynek ellenében a tenyésző az országos mezőgazdasági kiállításon az igényelt tenyészállatot megvásárolhatja.

Községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe, de helyette rendelkezésükre áll a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásoknál engedélyezett jutalékos és kamatmentes állami hitel, amely utóbbinak a keretében 30%-ig terjedhető árvisszatérítést is kaphatnak.

Felrobbant egy 86 m. magas gáztartály Neunkirchenben

**Ötvenhat halottat ástak ki a romok alól
Nemzeti gyász Németországban**

Február hó 10-én példa nélkül álló ipari szerencsétlenség történt a németországi Neunkirchen városában: felrobbant egy 86 méter magas gáztartály, vele együtt a benzolgyár és szörnyű pusztulás járt a katasztrófa nyomába. A robbanás valóságos földrengést okozott a környéken, a szereterepülő vasdarabokat öt-hat kilométer távolságra dobta a robbanás ereje és az ablaküvegek még a tíz kilométer távolságban fekvő falvakban is bezúzódtak.

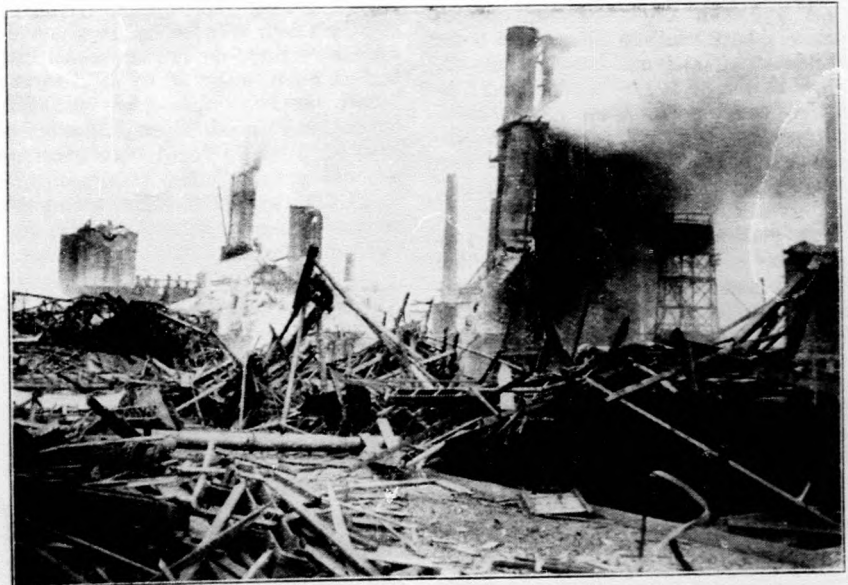
A robbanás este 7 óra körül történt. Mázslás sulyu vaslemezek repültek szét minden irányban. A robbanás iránya a legtöbb vastörmeléket a hat kilométerre fekvő munkástelep felé hajtotta; a telep házai majdnem kivétel nélkül rombadőltek. Hogy milyen óriási ereje volt a légnomásnak, a legjobban az mutatja, hogy egy villamoskocsiról a légnomás a szó szoros értelmében lemetszette az egész faépítményt, a tetővel együtt, úgyhogy a sínek mentén csak a villamoskocsi csupasz alváza maradt meg. A saarbrücken-neunkircheneri vasutvonal alól a légnomás többhelyütt kiszakította a földet, másutt viszont zártta el a pályát. A villamostelep elpusztult, a város világítás nélkül maradt, ami rettenetes mértékben éreztette a hatását. A város olyan, mintha rommá lőtték volna és a robbanást követő tüzet csak napok mulva sikerült eloltani, óriási fáradtság árán.

A mentési és eltakarítási munkálatok óriási erőfeszítéssel folynak, de hosszú időbe telik, amíg valamennyi halottat kiásnak a romok alól. Vanak házak, amelyekből egész családot hoznak ki holtan. Február hó 13-ig ötvenhat halottat ástak ki a romok alól, de féltő, hogy ez a szám még emelkedni fog. A sebesültek száma megközelítőleg sem becsülhető fel; sokan eszükét veszítették a borzalom óráiban. Husz apró gyermek apját-anyját elvesztette.

A katasztrófa okát még nem tudták megállapítani. A katasztrófa mélyeséges gyászba döntötte Németországot. A kormány február hó 12-ére, vasárnapra, gyásznapot rendelt el és mindent elkövet, hogy segítséget és támogatást nyújtson a nélkülöző, élelmszer és fedél nélkül maradt, rettenetes órákat átélt lakosságnak.

Magyar búzát akarnak vetni a szatmári gazdák

A megszállott területen, Szatmárban levő román mezőgazdasági kamara engedélyt kért a földművelésügyi minisztériumtól 15 vagon magyar buza bevitelére vetési célokra. A kérés elintézése elé nagy érdeklődéssel néznek, mert ennek sikere esetén a többi határmenti körzetek is kérni fogják a magyar buza vámmentes bevitelét.

Kép a neunkircheneri borzalmas pusztulásról.

144 pengős vérdíjat kapnak a szerb granicsárok minden lelőtt magyarért

A mult héten Magyarorszábra és Pártosfalva vas megyei községek között elhuzódó jugoszláv határszélén a szerb határőrök meggyilkoltak egy, a megszállott Gerőháza községből való, fiatal gazdalgényt. A fiatal ember rokonai látogatására ájtott a határon. Visszafelé menet a határvonaltól néhány méternyire találkozott egy szerb granicsár járőrrel. Egyikük alig 25 lépés távolságról rálőtt. A golyó a szerencsétlen fiatal embernek mindkét felső lábszárát átfurta. A határőr a megsebesített fiatal embert társa őrizetére bízta és Pártosfalváról telefonon jelentette az esetet a Muraszombatban székelő parancsnokságnak. Onnan állítólag arra utasították, hogy löjje agyon. A határőr visszatért otthagyt az áldozatához, aki véreben fetrengve könyörgött életéért. A határőr mindamelllett másodszor és harmadszor is rálőtt, majd kioltotta életét.

Egy év alatt ez már a hatodik eset

a Pártosfalva-magyarországi szakszon, amikor közelről 3—6 lövéssel megöltek határvidéki magyarokat, akik rokonaik meglátogatására, vagy megszállt területen lévő birtokuk megművelése céljából a határt átlépték.

A legutóbbi esettel kapcsolatban egy pártosfalvi vendéglős rosszaló kijelentést tett, mire estére, amint udvari kamrájában foglalatoskodott lámpa mellett, az ablakon át rálöttek. A golyó átfurta felső karját és hasfalát. A vizsgálat megállapította, hogy a golyó a szerb katonaságnál használatos golyó volt, mégis néhány gazdembernél tartottak házkutatást s a granicsárok ellen vizsgálatot nem is folytattak. A lakosság állandó rettegetésben él a tulnyomás irástudatlan, kegyetlen szerb granicsároktól, mert azt az utasítást kapták parancsnokságuktól, hogy akiket a határon elfognak, azt agyon kell löni. Amellett 1800 dinár (144 pengő) vérdíjat kapnak minden kivégzett magyarért.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Hetibetétes csoportok alakítása a hitelszövetkezetekben

A Magyar Szövetkezés legutóbbi számában olvassuk az alábbi megszívlelésre méltó sorokat:

A mai súlyos idők folyamánaképpen szinte alapjaiban rendítette meg hitelszövetkezeteink egyik - másikának létét a náluk elhelyezett *takarékbetétek elvonása*, pedig a hitelszövetkezeteknek amugy is korlátoltak ma a segítségi lehetőségei. Jelentősebb összegeket gyűjteni, tartalékolni ma ugyszólván senkinek sincs módjában, de filléreket félrerakni igen. S ezekből a fillérekből tevődik össze az az alap, melyen felépülhet újra boldogulásunk lehetősége. Mi hát ennek az útja, módja? Alakítsunk a hitelszövetkezetek keretében *hetibetétes csoportokat*.

Mi az a hetibetétes csoport? Egy alkalmi egyesülés, mely azt célozza, hogy megtakarított fillérjeinket a hitelszövetkezetnél hetenként összehordva, magunknak apránként jelentősebb tőkét gyűjthessünk, megfelelő kamatozás mellett. Egyébként pedig: a hitelszövetkezet a hetibetétes csoport tagjainak az általuk hetenként már befizetett összegek *háromnegyed részének erejéig terjedő kölcsönöket kezesség, vagy bekebelezési biztosíték nélkül is nyújt*.

A hetibetétes csoport teljes alakulási időtartama alatt a tag által majd befizetett teljes betétösszeg erejéig is kaphat a tag kölcsönöket, természetesen teljes és megfelelő biztosíték mellett.

Maga a két ügylet, a *heti betétes csoportbeli tagság*, az annak keretében való tőkegyűjtés s a *kölcsönügylet* tulajdonképpen két egymástól teljesen független valami, de mégis szervesen kiegyenlítik egymást. Mert ha egy tag heti egy pengővel egy négyéves ciklus alatt összesen 208 pengős betétösszeget gyűjt s a négy év folyamán kölcsönképpen szintén 208 pengőt vett fel a hitelszövetkezetből, a csoport négy év utáni felszámolásakor ezt a 208 pengős adósságát teljesen kiegyenlítve találja ugyanolyan összeget kitevő befizetési által. Természetesen, hogy a kölcsön összege után a tag a szövetkezetnek méltányos kamatot fizet állandóan, de viszont a mindíg növekvő betétei után annak arányában betéti kamatokat élvez. Jól jár ezen az uton-módon a tag s jól jár a szövetkezet is. Ha a hitelszövetkezet jól jár, jó származik abból a tagokra, a szövetkezőkre is, mert ha a szövetkezet gyarapodik, akkor módjában áll tagjait anyagi előnyökhöz juttatni, amely lehetőség fokozatosan fejleszti önmagát nagyobb és nagyobbá.

A tiszántuli gazdák szerint nem kívánatos a moratórium fenntartása október hó 31-én tul

A tiszántuli gazdák február hó 12-én nagygyűlést tartottak *Hódmezővásárhelyen*, amelyen résztvett a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* (Kecskemét) is. A gazdagyűlés a mezőgazdaság ügyeivel foglalkozott s elsősorban azt tette vizsgálat tárgyává, vajjon *kívánatos és célszerű-e a mezőgazdasági termelés érdekében fenntartani az ugynevezett gazdamoratóriumos intézkedéseket*.

A gyűlésen a gazdavédelmi kérdésekkel kapcsolatban hosszabb vita fejlődött ki, melynek lényege az volt, hogy vajjon az 1933. évi október 31-én lejáró gazdamoratórium meghosszabbítható-e, vagy e helyett likvidáltassanak a gazdaérdekek szem előtt tartásával, az eladósodott gazdák ügyei. A gyűlés megállapította, hogy a tulzó gazdavédelem önmagában nem alkalmas a mezőgazdaság helyzetének kedvező megváltoztatására, sőt a tartalan bizonytalanság egyrészt nyugtalanítja a gazdákat, másrészt megbénítja a hiteléletet. Nem kívánatos tehát, hogy 1933. évi október hó 31-én tul további moratóriummal odáztassék el az eladósodás megoldása. Feltelezhető a vidéki pénzügyintézetektől, hogy a békés likvidálásban annál készségesebben fognak résztvenni, mert a legutóbbi hivatalos statisztika szerint országos átlagban mindössze 33 millió pengő olyan pénzügyintézeti kihelezés van, amely a kataszteri jövedelem negyvenszeresét meghaladja, tehát a tőkeveszély zónájába esik. A

nagygyűlés tehát oly értelemben ir fel a kormányhoz, hogy 1933. évi október hó 31-éig bizonyos terhelési határon belül az összes tulajdosodási ügyek mezőgazdasági *kényszeregyességgel sürgősen likvidáltassanak* és így e beteg anyag kiküszöbölésével induljon meg végre a normális hitelélet.

A nagygyűlés országos átlagban legalább 50 millió pengőben jelölte meg a gazdák azonnali hitelszükségletét, részben adófizetési, részben termelési célokra, de egyben állást foglalt az ellen, hogy az új hitel ugynevezett *hathavi termelési akcióhitel* legyen, mert a mai mezőgazdasági viszonyok közt ily rövid visszafizetésre a gazda nem vállalhat kötelezettséget. A gyűlés az akcióhitellel szemben a megszokott pénzügyintézeti hitelfolyósítás rendszere mellett foglalt állást.

A nyirábrányi új népház.

Kecsegtető kilátások ezek, azt mondják, de hol a megvalósulás? A mi akaraterőnkben. Az egyesülésben rejlik az erő, szól a közmondás is, már pedig minden közmondás megdönthetetlen életigazság.

A tejszövetkezetek panasza az alsófoku adóhatóságok ellen. Az Országos Tejszövetkezeti Központ kötelékébe tartozó tejszövetkezetektől állandóan érkeznek be panaszok, hogy a szövetségi tagok adóhátralékának az esedékes tejpénzekből való letiltása végett az alsófoku adóhatóságok a tejszállító tagok névsorát és a részükre havonként esedékes tejpénzek kimutatását követelik a szövetkezetek igazgatóságától. Ebben az ügyben a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége már többször közbenjárt a pénzügyminiszternél és megállapította, hogy a pénzügyminisztériumnak a közadók kezeléséről kiadott hivatalos összeállítása semmiféle olyan rendelkezést nem tartalmaz, amely a tejszövetkezeteket erre az adatszolgáltatásra kötelezné. Mintán a panaszok az utóbbi időben még szapo-

rodtak is, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége a tejszövetkezetek termelésének zavartalan biztosítása érdekében, most újból felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez és sürgős intézkedését kérte, hogy az illetékes hatóságok a törvényes alappal nem bíró adatszolgáltatásoknak a tejszövetkezetektől való követelését szüntessék be.

Hat tejuzem felállítását vette tervbe az OMTK. A földmivélsügyi miniszter az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központot bízta meg a pestkörnyéki tejszövetkezetek megszervezésével. A központ a pestkörnyéki szövetségi szervezés rendszerét már kidolgozta. Tervezete szerint földrajzilag vagy közlekedéssleg egy-egy városi üzembe 5—6 községet összpontosít. Egyelőre hat ilyen üzem felállítását vette tervbe, s ha ezek az üzemek felépülnek, Budapest tejjelátása az összes európai nagyvárosok tejjelátása között egyik első helyet fogja elfoglalni.

Farsangra

elsőrangú hangszert

vásároljon
a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51 sz. díjmentes árjegyzékemet

Hat embert megölt a pálinka

Németh Ferenc sándorfalvi kereskedő a szegedi vásárrban 30 liter pálinkát akart eladni. A vásár azonban nem sikerült. Hazafelé tartva több kocsmába betért és meglehetősen ittasan folytatta útját. A sándorfalvi erdőben egy 25—30 főnyi munkáscsoporttal találkozott. A munkások az erdőben dolgoztak. Már napok óta nem ettek meleg ételt. Amikor meglátták Németh Ferencet, megkérdezték, mi van a hatalmas üvegben. Megtudták, hogy pálinka van benne.

— Nem adna egy kis kóstolót? — kérdezte az egyik munkás.

Németh hajlandó volt megkínálni őket, de nem volt pohár. Megegyeztek, hogy megkóstolják az italt pohár nélkül is. A szivó gummicső kézzel-kézre járt a munkások között. Huszonketten kóstolták meg az italt.

Dobó István a kóstolás után még az erdőben meghalt, a többiek félórán belül elvesztették eszméletüket. A járőrök értesítették a szegedi mentőket, akik több kocsival vonultak ki. Kovács István a mentőkocsiban meghalt. Súlyos alkoholmérgezéssel a kórházba szállították idős Makra Istvánt, Veréb Györgyöt és Miklós Józsefet, aki azonban a kórházban félóra múlva meghalt. Ifjú Makra Istvánt, Szalma Ferencet, Tápai Józsefet, ifjú Dobó Józsefet és Juhász Jánost a belgyógyászati klinikára vitték. Dobó, Juhász és id. Maksa István másnap délben meghalt.

A 22 tagú társaság többi tagját Sándorfalvára szállították. Négynek állapota reménytelen, a többiek eszméletlenül vannak. A vizsgálóbíró elrendelte az öt halott felboncolását. A törvényszéki orvostani intézetben most igyekeznek megállapítani, hogy Németh üvegében metilalkohol volt-e, vagy pedig heveny alkoholmérgezésről van szó.

Németh Ferencet a sándorfalvi csendőrök kihallgatta. Azt hangoztatja: lehetetlen, hogy a pálinka mérgező hatása lett volna. A vizsgálat folyik.

A magyar mezőgazdasági kivitel hanyatlása Németországban

A német agrárpolitika a múlt év folyamán tovább szigorította azokat a rendelkezéseket, melyek a mezőgazdasági cikkek bevitelét természetesen tovább csökkentették. A múlt év januárjában a vajbeviteli vámot métermázsánként 50 márkára emelték, az év végén újabb 25 márkás emelés történt és az előző évi 50.000 métermázsás kontingensünket 3597 métermázsásra maximálták a folyó évben. A nyár folyamán az ugynevezett pajzs-tetű-rendelet akadályozta gyümölcs-kivitelünket, augusztusban felemelték az élő és vágott liba vámját, majd az uborka vámját, amely szintén kedvezőtlen hatással volt kivitelünkre. A burgonyavám is emelkedett. Március elejére a tengeri, bab, élőponty és jegelt ponty, valamint a tojás vámtételeinek emelése várható. Legsúlyosabb ezek közül a tojásvám várható emelése, amely tovább nyomja amugy is csökkenő kivitelünket. Az 1931 december 28-án életbelépett magyar-német kereskedelmi szerződés csupán az igásló-kivitelnél hozott javulást, míg a vágómarha- és sertés-kontingensünkből semmit sem tudtunk kihasználni a különféle technikai nehézségek miatt. Buzában a múlt évi 500.000 métermázsás üzlet javunkra billentette a mérleget. A hüvelyes-kivitelnél a román és japán verseny erősen éreztette hatását. Gyümölcseportunk 670.000 márkával gyengébb volt az előző évinél, ugyszintén főzelékkivitelünk is. Legnagyobb mértékben csökkent a magyar baromfikivitel, amely 14.7 millió márkával romlott. Ugyancsak visszaesett zsir-, szalonna- és vadkivi-

telünk is, továbbá a gyapju-, bor-, valamint olajpogácsa-exportunk.

Lezárták a határt az élőállat, a hus és a zsir előtt

A felsorolt adatok főleg az elmúlt esztendőre vonatkoznak; a folyó év mérlege azonban még súlyosab eredményel fog végződni, mert a Hitler-kormány közéletelzési és mezőgazdasági minisztere, Hugenberg dr. javaslatára a birodalmi kormány, a súlyos válsággal küzdő német állattenyésztés érdekében, a napokban elhatározta egész sereg fontos vámtétel fölemelését. Jelentékenyen fokozták az élőállat, a hus és a zsir vámvédelmét, mert e cikkekben minden felesleges behozatalt meg akarnak akadályozni. A német gazdák azzal okolják meg a vámemelés szükségességét, hogy a német állatállomány ma nagyobb, mint a háború előtt és teljesen elegendő a belső szükséglet kielégítésére.

A német kormány itt sem állt meg, hanem elhatározta, hogy a folyó gazdasági év végéig vámkedvezményes takarmányárpa behozatalára több engedélyt nem ad ki. A tejerdekeltség pedig szintén erőlyes intézkedéseket, vagyis nyilván a határoknak a tejtermékek előtt való lezárását sürgeti.

A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA
minden ügyben utbaigazit

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A Linhart-féle csávázás

A gabonafélék üszögbetegsége (buza, árpa, rozs, zab, köles, mohar, cirok) tudvalevőleg úgy küzdhető le, ha az elvetendő magvakhoz tapadt üszögspórákat megöljük. Ez pedig úgy történhetik meg, ha a magvakat az elvetés előtt olyan oldatba mártjuk, ami a magvak csiraképességének nem árt, de a mag felületére tapadt apró, szabadszemmel nem is látható üszögspórákat megöli. Ha ezt elmulasztjuk, akkor az elvetett magon levő spóra a talajban csirázni kezd, finom fonál-szerű csiratömlőt fejleszt és a buza, illetőleg más megtámadott növény csirájába behatol. A növényvel azután nő a gomba is, finom fonalai behálózák a gazdanövényt, míg a kalászbajutva, a szem belsejét üszöggörrel töltik meg. A fertőzött szemek héja csépléskor felreped, a spórák szétszóródnak s az egészséges szemekre tapadnak.

A spórák előlésére többféle anyag van forgalomban; így a *Higosan* (1 hektoliter vízre szükséges 200 gr., a csávázási idő 15—30 perc), a *Germisan* (1 hektoliter vízre 250 gr., 30 perc), *Uspulum* (1 hektoliterre 500 gr., 20 perc) stb.

A csávázás legegyszerűbb módja a *Linhart-féle eljárás*. Egy 2—3 hektoliteres hordóba annyi vizet töltünk, hogy a víz színe a kád felső szélétől körülbelül ½ méterre legyen. A vízben feloldjuk az előirt mennyiségű csávázószert. Majd vékony zsákvázonnal kibélelt fűzveszűkosárba öntünk 25—30 kg. vetőmagot és azt kosaras-tól az oldatba mártjuk, úgy hogy a

folyadék a vetőmagot ellepje. Közben a magot fabottal folyton keverjük és a felszínre kerülő üszögös szemeket kézirostával lemerítjük. Ha a csávázási időtartam (20—30 perc) letelt, a kosarat a kádból kiemeljük, majd a kád tetején keresztbe tett két dorongra állítjuk, hogy a magvak közül a felesleges oldat a kádba visszafolyhasson. Ha a visszacsurgás után a hiányzó oldatot pótoljuk, a munkát tovább folytathatjuk, míg az összes vetőmag csávázásával el nem készülünk.

A csávázott magot száradás végett szellős helyen, üszögtől nem fertőzött helyen ponyvára tesszük és csak teljes száradás után vetjük el. A csávázott vetőmagot természetesen új, vagy a csávaoldatban ugyancsak fertőtlenített zsákba töltjük, de semmiesetre se a régi zsákokba, mert hiszen ezekben a szemek üszögspórákkal újra fertőződnének.

A napraforgó termesztése

A napraforgó magvát — mint a *Vasárnap* egyik előbbi száma megírta — olajgyáraink olajtűtés céljából szívesen vásárolják, ezért indokoltnak látjuk, hogy egyet-mást termeléséről elmondjunk.

A napraforgónak sokféle változata közül csak az érdemes termesztésre, mely *egy* tányért nevel egy tövön; ez az egy tányér ugyanis 2 arasznyi átmérőjűre fejlődik ki és a benne lévő magvak teltek, olajdusak; addig a sok, de apró tányérokat fejlesztő tőnek magtermése csak apró, csenevész, magbelet, illetőleg olajat alig tartalmaz.

Hazai éghajlatunk alatt a napraforgó sikerrel termesztendő, mert jól bírja a hőséget és a gyengébb fagyokat; e szempontból a kukoricánál jóval ellenállóbb. Szeles vidékeken azonban sok bosszúságot okoz az a körülmény, hogy gyökérzetének sekély volta miatt a szél sok tövet ki-dönt.

A talaj tekintetében se igényes. Még a sekély homokon és kavicsoson is megél, de azért legnagyobb termést a humuszdus, nagy trágyaerőben lévő talajokon adja.

Rendszerint frissen trágyázott földbe vetik vagy olyan kapás után, mely alá istállótrágyát szántottak? Előveteménye lehet kapásnövény, gabona, here; lehet vetni friss törésbe, sőt egyazon földbe egymás után is lehet vetni napraforgót.

Legjobb talajelőkészítés számára a őszi mélyszántás (a nyersföldet eléggé bírja!) és a tavaszi extirpálás. A burgonyával és a répával egy időben vethető 60 cm, sor- és 60 cm növény-távolságra. A magot 2×3 cm mélyre kell vetni. Ilyen félszkes vetésnél egy kataszteri holdra 3—5 kg vetőmag kell. Ápolása teljesen egyezik a tenge-riével.

Augusztusban érik meg, mit a magvak lekopaszodása jelez. A magvakat tartó vacok (tányér) nehezen szárad, miért is legjobb a tányért a görbülő szárrésszel éles késsel levágni, a közepét átlukasztani s így a tányért lefelé fordítva a szárra reaszurni.

A mag a teljesen kiszáradt tányérról könnyen kipereg, ha azt gerenda éléhez suroljuk.

Apró jó tanácsok

A taraj elfagyása elcsufítja a kakasokat és tyukokat, másrészt nagy fájdalmat okoz nekik, ami miatt sokáig nem tojnak. A taraj elfagyása akkor lép fel könnyen, ha az ol nedves vagy ivás közben benedvesedett a taraj vagy az áll-lebernyeg. Az elfagyott testrészek eleinte kékes-vörösek lesznek, majd gyulladássá és igen érzékenyek, elhanyagolás esetén el is üszkösödnek. A fagyos részeket kenjük be vazelinnal vagy cinkkenőccsel, ha pedig üszkösödés mutatkozik, bizuk operációját állatorvosra. Védekezésül az elfagyás ellen jó a tarajakat és áll-lebernyegét bekenni zsiradékkal vagy a következő kenőccsel: 6 rész vazelin, 2 rész glicerin és 1 rész terpentinolaj.

Ha a méhkaptár nyílását befújja a hó, azt mielőbb ki kell tisztogatni, mert különben a méhek megfulladnak. Az állandóan zugó család házából kaparóval húzzuk ki a törmelékét és ebből állapítjuk meg a cikány vagy egér jelenlétét. A cikányt az összerágott méhhullák, az egeret pedig a lehullott viaszdarabok mutatják.

A Linhart-féle kosaras csávázás

GAZDATUDÓSÍTÓ

FALUSZÖVETSÉGI HIREK

Népházavatás Nyirábrányban. A Faluszövetség nyirábrányi fiókjá február hó 12-én avatta fel népházát, hét esztendőszakadatlan munka és fáradozás szép eredményét. A központ képviselőiben Wieser Béla titkár jelent meg az ünnepségen. Délelőtt 10 órakor a hitfelekezetek templomában istentisztelet volt, utána pedig a kulturház egyházi felszentelése következett. 11 órakor a zsufolási meglett kulturház nagytermében Szabó János kántortanító vezetésével az Ábrányi Kornél-dalárda a Magyar Hírszekereket adta elő. Vida Kálmán szavalata után Kállay Zoltán dr. főszolgabíró üdvözölte a megjelenteket, majd Kiss Ferenc főjegyző, a fiókszövetség ügyvezei-igazgatója mondotta el ünnepi beszédét, melyben részletesen ismertette azt a hosszas és küzdelmes munkát, mely lehetővé tette, hogy a kultúra és a művelődés hajlékot kapjon Nyirábrány községében. Ezután Wieser Béla központi kiküldött adta át a kulturházat a fiókszövetségnek, melynek nevében Desserffy Manó földbirtokos, elnök vette át az új hajlékot. Lecl-Össy István szavalata után az énekkar a Himnuszot adta elő. Az énekkar működése különösképpen elismerést érdemel, mert jó val általánosan felüli eredményt mutatott. Ebben nemcsak az énekkar vezető Szabó János kántortanítónak van érdeme, hanem annak is, hogy a főjegyző, a felekezetek papjai és a községi bíró szintén tagjai az énekkarnak és állandóan öbren tartják az érdeklődést a többi tagokban. Délelőtt 1 órakor az állami iskolában közöbéd volt. Este tartották meg az első műkedvelő-előadást az új kulturházban, melynek oly nagy sikere volt, hogy a következő héten meg kell ismételnők az előadást.

A somlósárhelyi fiókszövetség megkezdte veitőlképes előadássorozatát. Jelenítettük, hogy a somlósárhelyi fiókszövetség veitőlképes vásárolt, hogy népművelő előadásait szemléltetőbbé tegye. Az első előadást a Faluszövetség központi kiküldöttje: Wieser Béla titkár tartotta meg február hó 5-én. Az előadás tárgya a gyermekvédelem volt. A veitől képekkel böven kísért előadás, a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták. A fiókszövetség vezetőségének az a terve, hogy minden héten kétszer tart előadást. Az előadások felölelik a gazdálkodás minden ágát, továbbá a honismeret, történelem, háziipar és egészségvédelem tárgyát. A fiókszövetség vezetősége Antal Lajos tb. kanonok, elnök vezetésével nagy lelkesedéssel és szeretettel intézi a fiók ügyeit, melyet megkönnyít az a körülmény is, hogy Somlósárhelyen egy igen szép kulturház teszi lehetővé az előadások megfelelő tartását. Már megszervezték a műkedvelői gárdát is, amely rövidesen bemutatkozik a község lakosságának.

Tisztújítás Kiskunlacházán. Január hó 29-én tartotta meg a kiskunlacházi fiókszövetség évi rendes tisztújítói közgyűlését. A megejtett tisztújítással kapcsolatban a következő tisztikart választották meg: Elnök: D. Tóth József; titkár: Gáspár József; pénztáros: Szűcs Antal; alelnökök: Józsa Pál, Boros Fe-

renc, Szőke Antal, Lendvay János; ellenőr: Göblös Ferenc; háznagy: Nicsánszky János; könyvtáros: ifj. Józsan Benő; számvizsgáló bizottsági tagok: Németh József, Seregélyi Ferenc, Slamer István, Tóth A. József, Lacsik András, Galambos S. Antal. A választmány tagjai: Józsan Gábor, Horváth István, Horváth János, ifj. Beeze András, Gaus Sándor, Horváth György, Sörös András, Vicsán Ferenc, Zimányi Gábor, Kollár András, Németh János, Szecsei Károly, Józsan Antal és Seregélyi István.

A gazdák adóját nem lehet most csökkenteni.

A gazdaadók nem lehet most csökkenteni. Jelenítettük, hogy több vármegye törvényhatósági bizottsága felirathat kérte a kormányt, hogy a nagy gazdasági válságra való tekintettel, csökkentse felére a gazda-adókat és egyben azt is kérték, hogy a késedelmi kamatokat mérsékeljék 4 százalékra. A pénzügyminiszter most válaszolt a felíró vármegyéknek, s közölte, hogy az ország mai helyzetében nem áll módjában a kérelmeket teljesíteni, bár elismeri, hogy a gazdaközönység súlyos helyzetben van.

Részletben is fizethető az italmérsi illeték.

Imrődy Béla dr. pénzügyminiszter újabb rendeletben megengedte, hogy azoknak az italmérsőknek, akik tartozásukat egyösszegben megfizetni nem tudják, külön beadandó kérelmekre a pénzügyigazgatóságok részletfizetési kedvezményt engedélyezhetnek.

A földművelésügyi miniszter rendelete a mezőgazdasági munkások védelmére.

Kállay Miklós dr. földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben biztosítja a ma különösen súlyos helyzetben lévő mezőgazdasági munkások érdekeit. Külföldi munkások csak akkor alkalmazhatók, ha nem lenne kellő számú munkás az országban. Ha az idénymunkára vonatkozó szerződéseket nem a törvényben előírt módon kötik meg, akkor az a közigazgatási hatóságok előtt nem érvényesíthető és ugy a munkás, mint pedig a munkaadó csak a költségesebb bírói uton érvényesítheti igényeit. A rendelet szabályokat állapít meg a munkások szállására és ellátására vonatkozóan is és felhívja a munkaadók figyelmét arra, hogy arányos munkabéreket biztosítsanak munkásaik részére, mert az aránytalanul alacsony bér mellett teljesített munkák esetén a munkás a megfelelő bért a munka megszűnése után is követelheti. Figyelmezteti a miniszter a munkaadókat, hogy iskoláztatási kötelezettségek alatt álló gyermekeket az iskoláztatásra megszabott idő alatt a gazdaságban nem foglalkoztathatnak.

Kutyabemutató az országos mezőgazdasági kiállításon.

Az országos mezőgazdasági kiállításon ez évben ismét megrendezik a fajtisza kutyák bemutatóját, a rendőrkutya-, katorék- és patkányfogó versenyeket és mint újdonságot a radáskutyabemutatót. Vidékről 50%-os fuvardíjkedvezményrel hozhatók fel a kiállításra benevezett kutyák. Minthogy a kiállítható ebek száma

korlátozva van, ajánlatos, mielőbb jelentkezni a Magyarországi Telivér Kutyafajták Tenyészítő Egyesületek Szövetségénél (Budapest, VII., István-út 2.), ahol a kiállításra vonatkozó részletes tájékoztató is megdudható.

Érdekes intézkedések a magyar gyümölcs népszertitése érdekében.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara előterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, aki felhívta a MÁV igazgatóságát, hogy a hazai gyümölcstermelés és értékesítés érdekében tegye meg a következő intézkedéseket: 1. A hazai gyümölcsnek a vasuti pályaudvarokon való árusítása úgy szervezendő meg, hogy a mezőgazdasági kamarák a gyümölcs árát és minőségét ellenőrizhessék. 2. Kísérletet kell tenni a gyümölcsnek 1-3 kg-os, tetszetős kosarakban való árusítására a pályaudvarokon. 3. Az étezőkös csikkal közlekedő vonatokon a gyümölcsnek a kocsikban, kisebb csomagokban való árusítására engedélyt kell adni. 4. Az átlomások, főképpen a nagyobb és nevezetesebb gyümölcstermelő helyeken, jó és olesó gyümölcsnek 1-5 kg-os kosarakban a termelők bevonásával minél nagyobb mértékben való forgalomba hozatalát elő kell mozdítani és pedig hadirokkantak vagy nyugdíjas vasutasok jogosításával.

Olasz gazdák az idegen marha beözönlése ellen

Olaszországi állatkivitelünk az utóbbi időben fájdalmasan megcsappant, ami elsősorban az ottani alacsony árak következménye. Az olasz mezőgazdákat is élelően sújtja az alacsony árszint és éppen ezért újabb intézkedéseket sürgetnek a piac védelmére, illetve az olasz állattenyésztés fejlesztésére. Az olasz gazdák hivatkoznak arra, hogy az utóbbi időben újra nagy lendületet vett az idegen marha beözönlése, amit a vasuti kedvezmények, exportáló országok által nujujtott prémiumok (jutalmak), de főként az alacsony bevásárlási árak tesznek lehetővé. A behozatal korlátozására a vámonok felemelését sürgetik, valamint az értékesítési költségek csökkentését. Erőteljes mozgalom megindítását kívánják a hazai husfogyasztás mellett, prémiumok kiosztását a kiváló tenyésztőknek, végül az állategészségügyi vizsgálat szigorítását a határon. Arra az ellenvetésre, hogy a vámemelés következtében emelkednének a fogyasztói árak, a fagyasztott hus beengedését javasolják az árnívó egyensúlyban tartására. Amint látjuk tehát, az amugy is gyenge exportlehetőségünket újabb veszélyek fenyegetik az olasz belföldi állattenyésztés részéről.

A „VASÁRNAP” szerkesztősége és kladóhivatala: Budapest, V., Bátfory-u. 24. szám

H I R E K

Apponyi Albert

A Nagy Halott fekszik a genfi ravatalon,

A halálban is megcsodálja még
Sok világhatalom. Nagy-nagy titán volt.

Gigantikus erő. Böles ész.

Igazságos mérleg.

Többé fel nem ébred!...

Hiába hívja Genf,

Hiába hívja Páris,

Hogy tudását a világgal

Ujra összemérje...

A halál kettétörte a fegyvert kezébe!

Ott halt meg a vártán...

Hiába hívja Genf,

Hiába hívja Páris,

Hiába hívja Hága,

Ört áll a parancs: vissza a halálba!...

Genf!... Sulyos a vád ellened,

És hiába vered a melledet,

Mert nem örködtél a Nagy Magyar

felett:

Most másodszer szurtad sziven

Ezt a Nemzetet...

Most újra ránszakkadt az ég,

Mert oly sulyos ez a vesztésed,

Ez a Nagy Halott...

Mert nincs több ily lángész-fegy-

verünk,

Akivel Genfbe, Párisba megyünk.

Csak magyarságunk és becsületünk,

Csak ezeréves széttépett nevünk...

Ha sorsunkat bárhogy eltemették

Idegen hatalmak,

Lángszével utat nyitott

Mindig a magyarnak...

A Haza legnagyobb katonája,

A ragyogó tudás fellegrája,

Veretlen harcosa nagy csatáknak,

A legvitézesebb hős

Országunk határán.

Ört állt a halálban.

Odakünn a vártán...

Künn a genfi vártán...

Irtá: TÖRÖK SÁNDOR.

(Jászfelsőszentgyörgy.)

A pápa koronázási évfordulója.

XI. Pius pápa február hó 12-én ülte meg koronázásának tizenegyedik évfordulóját. Ebből az alkalomból Rómában, a sixtusi kápolnában, ünnepies nagymise volt. A magyar kormány képviselőiben Barcza György vatikáni követ a mise után kifejezte a pápának a magyar kormány szerencsekívánatait. Budapesten a budavári koronázótemplomban tartottak ünnepi szentmisét és Te Deum-ot. A szentmisét Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás pontifikálta.

„Hősök kapuját“ -t épít Veszprém. Veszprém város képviselőtestülete elhatározta, hogy a hősi emlékmű felállítására rendelkezésre álló 22.000 pengő összegből — amely nagyszabású emlékmű felállítására amúgy is kevés lenne — szobor helyett „Hősök kapuját“ -t épített. A hősök kapuját a váreljárónak azon a helyén építik, ahol valamikor az ősi vár kapuja állott. Ezzel nemcsak a világháborúban, hanem a történelem folyamán Veszprém vára védelmében elesett más hősöknek is emléket állítanak.

Esküvő a fogházban. Ritka esemény színhelye volt az elmúlt héten a budapesti Markó-utcai fogház. Sch. I. magántisztviselő, aki hosszabb idő óta vizsgálati fogságban van sikkasztás miatt, kifejezte a fogház ügyésze és gondnoka előtt azt a kívánságát, hogy menyasszonyával házasságot kössön, mert kiszabadulásának időpontja bizonytalan. Kívánsága teljesítésének törvényes akadálya nem volt s így megengedték neki, hogy menyasszonyával a fogházban összecsküdjön. Az esküvő időpontjában megjelent a fogházban az V. kerületi anyakönyvvezető és megtartotta az esküvői szertartást. A házasságkötésnél két fogháztiszt volt a tanu s az esküvő a fogház irodájában folyt le. Bejejeztével a fiatal pár összecskölözött. A foglyot ezután a fogházor visszavezette cellájába, az új asszony pedig elhagyta a fogház épületét.

Az Adóügyi Kiskaté 1933. évfolyama Szepesy Mihály dr. összeállításában megjelent. A szerző az összes közszolgáltatásokat (adók, pótdadók, járulékos adók, kamarai illetékek, adótörzési, felmondási, végrehajtási eljárások, vámok stb.) betűrendben, igen áttekinthetően, kitűnő gyakorlati érzékkel csoportosította. A zsebkönyv alaku könyv a szükséges beadványok, fellebbezések és panaszok elkészítéséhez mintákat is tartalmaz. Ára 1 pengő 50 fillér. Megrendelhető a pénz és 20 filléres portóköltség előzetes beküldése mellett kiadóhivatalunkban. (V., Báthory-utca 24.)

Ami természetes, abban lehet bizni, Ki „Igmándit“ használ, nem fog csalatkozni.

Harminchárom év mulva megkerült az elrabolt fiu. 1900 nyarán történt, hogy kőbor cigányok elrabolták Mindszent községben a kétesztendő kis Barna Sándort. A gyerek azonban nagyon sírt, a cigányok attól tartottak, hogy esetleg rájönnek a gyermekrablásra és ezért háromnapos barangolás után meztelenre vetkőztették a gyereket és kitétek az országra. Egy háromházi gazda találta meg a síró gyereket, aki hazavitte és hat gyereke mellé hetediknek fogadta. A kis talált gyerekeknek pedig a falu neve után a Háromházi György nevet adták. Később mint napszámos kereste kenyerét, községről-községre vándorolva. Szorgalmas munkával egy kis vagyon is szerzett, házat, földet vett és azután megnősült. Háromházi Györgynek már két gyermeke is volt, amikor elhatározta, hogy kinyomozza szüleit. Hirdetést adott

fel az egyik lapban. A mindszentj trafikba is eljutott a lap és a trafikos, amikor a hirdetést olvasta, megállapította, hogy az, aki a hirdetést feladta, nem lehet más, mint az ő harminchárom évvel ebből eltűnt öccse. Azonnal irt is testvérének, aki két nap mulva családosul leutazott Mindszentre. Nagy esemény volt a faluban az elveszett „gyerek“ érkezése. A kis község apraja-nagyja várta az öreg szülőkkel együtt a falu határában. Háromházból ismét Barna Sándor lett és most együtt él öreg szülei.

Aranylakodalmom Nagyencsen. Ritkaszerű és megindító családi ünnep folyt le január hó 28-án Nagyencsen: Mészáros József és neje Németh Terézia aranylakodalmukat ülték meg. Az „öreg szülők“ ötven esztendő házasságának bensőséges évfordulójára egybesereglett az egész család: hét gyermek, tizenöt unoka és négy dédunoka. Valamennyien szentmisét hallgattak, meggyóntak és megáldoztak az aranylakodalmás házaspárral együtt. A szentmisét Kopcsándi Sándor kanonok-plébános mondotta és az összegyűlt hívekhez könynyekig megható beszédet intézett, melyben az aranylakodalmat párt állította példaképül az ifjuság elé, hangsúlyozva, hogy milyen nagy szükség van manapság a tiszta erkölcsön nyugvó házasság követésére, mert ebből születik a családi otthon békéje. Az istentisztelet végeztével az „aranylakodalmos szülők“ vendégül látták házuknál gyermekeiket, vejeiket, unokáikat és dédunokáikat, akik valamennyien szeretettel, gyöngédséggel és tisztelettel vették körül az ünnepelt „öreg szülőket“.

Nyáron hamarabb nő a köröm, mint télen. Egy német tudományos folyóirat szerint egy leoperált köröm helyére az új köröm télen körülbelül 132 nap alatt nő meg, nyáron meg körülbelül 116 nap alatt. A köröm nyáron gyorsabban nő, mint télen és a jobbkezén egy árnyalattal gyorsabban, mint a balon.

A virtuskodás vége. Jászfelsőszentgyörgyön egy Balogh Mihály nevű tizenötéztendősi fiu fogadásból felmászott a 22.000 voltos villamosvezetékhez s egyik kezével megérintett egy vezetékét, de semmi baja sem történt. Erre bátorságot kapott és most már mindkét kezével megfogott egy-egy vezetékét, a következő pillanatban azonban félholtan zuhant alá. A szerencsétlen fiu életveszélyes égési sebeket szenvedett, arca és két karja valóságosan üszökké égett. A jászberényi kórházba vitték, ahol élet és halál közt vívódik. Ha mégis felépül, egész életére nyomorék marad.

7156 ember halt meg influenzában Angliában. Az elmúlt héten Anglia nagyvárosaiban 1911 ember halt meg náthalázban. Ezzel a náthalázban elpusztultak száma Angliában 7156-ra emelkedett.

T. ELOFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése február hó 28-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	2 P
Félévre	4 „
Egész évre	8 „

Mutatványszámot levelezőlapkérsre készséggel indítunk. Ajándéknaptárunkat minden ujjonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 24.

Háztartási vandortanfolyam záróvizsgája Törökszentmiklóson. Folyó évi január hó 15-én tartották meg Törökszentmiklóson a második 6 hetes háztartási tanfolyam kézimunka- és háztartási kiállítással kapcsolatos záróvizsgáját *Suhayda Tibor* gazdasági tanár elnöklése mellett. Az érdeklődők nagy száma hallgatta meg a vizsgán a növendékek elméleti feleleteit, a gyakorlati készségükről pedig a kiállításon győződtek meg. A lelkes érdeklődők a hallottak és látottak értékét felismerték és ennek következményeként 1933 január hó 27-én megnyílt Törökszentmiklóson a harmadik tanfolyam.

Véletlenegből agyonlőtte az édesapját. *Rákospalotán*, a Földvári-utca 104. számú házban *Lindner József* 32 éves tisztviselő Frommer-pisztolyát tisztította, a fegyver véletlenül elsült és a golyó a szobában tartózkodó idősb *Lindner József* 65 éves államvasuti üzemvezetőt, a tisztviselő édesapját találta el. A fiatal *Lindner* a mentőkért telefonált, akik az apát a Rókus-kórházba szállították, de nem lehetett rajta segíteni, pár óra múlva meghalt.

Már nagyanyákat is elrabolnak az amerikai banditák. A losangelesi (Észak-amerikai) gyermekrabló bandák most már nem elégszenek meg kisgyermek elrablásával, hanem a napokban egy 65 éves nagyanyát raboltak el. Az elrabolt nagyanya Mrs. *Mary Skeele*, egy egyetemi tanárnak a felesége. Az öreg hölgy villája előtt a napokban automobil állott meg. Két diáknak látszó fiatalember izgatottan berohant az öreg hölgyhöz és azt mondták, hogy férjét baleset érte az egyetemen, majd felszólították, hogy jöjjön velük az egyetemre férjéhez. Az öreg hölgy ijedten engedelmesskedett a felszólításnak. Az autót elrobogott vele és attól kezdve nem látták. Mire férje, akinek természetesen semmi baja sem volt, hazajött az egyetemről, lakásában egy cédulát talált ezzel a szöveggel: „Ha viszont akarja látni feleségét, fizessen 10.000 dollárt. Ujabb levélben értesítjük, hogy hová kell a pénzt juttatnia.” A tanár feljelentést tett a rendőrségen, amely nagy erővel nyomozza a nagyanya-rablókat.

„Akkor alighanem ülni fogok. . .” Egy átokházi földmives felesége feljelentésére a szegedi törvényszék elé került, mert az asszonyt nemrégiben úgy megverte, hogy az asszony keze eltörtött. Az asszonyverésnek féltékenységű jelenet volt az alapja. A törvényszék egyhónapi fogházra ítélte a vádlottat, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— Ha nem veri meg többet az asszonyt, — mondta az elnök — akkor ezt a büntetést nem kell kitöltenie.

— Akkor alighanem ülni fogok — mondotta a vádlott. — Nem garantálhatom . . .

Életfogytiglani fegyházat kapott a banai gyilkosság felbujtója. Mult évi december hó 8-án *Bana* községben *Horváth István* 23 éves csémerházasapuzsai gazdasági cseléd meggyilkolta *Berger Mór* banai kereskedőt. A fiatal férfit *Pül Józsefné*, 36 éves banai napszamosasszony bujtotta fel a gyilkosságra. Az asszony takarítani járt a kereskedőhöz, aki állítólag megígérte neki, hogy halála esetén mindenét ráhagyja. Az asszony a gyilkosságért 50 pengőt ígért *Horváthnak*. A törvényszék *Horváth Lajost tizenötévi fegyházra* ítélte, a felbujtót pedig életfogytiglani fegyházzal sújtotta. *Horváth István* az ítéletben megnyugodott. *Pül Józsefné* azonban fellebezett.

A debreceni szénátórválasztás. A „nemzetes ur” s a „gazduram” tiszteletadás már a régi híres civis-város, Debrecenben is igencsak kiment a divatból, a cifranomuságok közepette a „nagyságos”, sőt „méltóságos” titula járja. Az egyik, a régihez még ragaszkodó, öreg civis nemzetes uram, a városházi „tanácsnok” választásokról fordulván szó, mondotta a másíknak:

— Másformán választották a szénátórokat hajlanta, ides saugorom!

— Hogy, hogy?!

— Nem azt kérdezték a szénátórválasztástól, van-i diplomája, hanem hogy van-i tanyája?

— Hát osztán?

— Ha vaut, akkor szénátórnak is jau vaut.

Egy óriási tintahal.

melyet az angolországi tengerparton fogtak. Ez a tengeri szörny hasonlít a poliphoz, de nem azonos vele.

MAGYAR MESÉK

Krisztus Urunk és a szegény ember fia

Mikor Krisztus Urunk a földön járt, volt egy embör, annak volt egy fija, osztán a házuk előtt volt egy nagy víz, azon a nagy vizön Krisztus Urunk Szen' Péttörrel sűrűn átjárt. Écczör a szögény embör mög a fija áttöltötte a vizet. Hídat csináltak és a hid alá kijárt hallgatódzni, hogy mit beszélnek az embörök?

Az első nap, mikor Krisztus Urunk arra mönt a Szen' Péttörrel, aszonta Krisztus Szen' Péttörnek:

— Mit érdömöl az az embör, aki ezt a vizet áttöltötte?

Aszonta Szen' Péttör, hogy ojan pipát, aki mindég ég; ojan dohányzacskót, akibü soha ki nem fogy, mög ojan kulacsot, amellik soha ki nem fogy! Ezt mög is atta Krisztus Urunk neki.

Aztán másnap mögént alá ült a hídnak és mögént aszt kérdözi Krisztus Urunk Szen' Péttörtül:

— Mit érdömöl az a szögény embör, aki eszt a töltést csinálta, hogy a vízbe nem köll mönni?

Aszonta neki Szen' Péttör, hogy ojan kinyeret, aki soha el nem fogy, mög ojan bietskát, aki soha el nem török és ojan kaszaküvet, hogy ha végig húzi écczör, mingyárt öllön lögyön! Aszt is mögkapta a szögény embör fija.

Harmadnap mögént aláült a hídnak, asztán Krisztus Urunk mögént arra mönt Szen' Péttörrel. Mögént aszonta Krisztus Urunk Szen' Péttörnek, hogy mit érdömöl az a szögény embör, aki aszt áttöltötte? Szen' Péttör aszonta, hogy ojan földet, aki mindég teröm, téllön-nyáfon, mög ojan fát, aki mindég meleg! Mög is atta Krisztus Urunk a szögény embörnek.

Mögházasodott most már osztán a szögény embör fija, tizenkét bandistát fogattak, osztán most is áll a lakodalmuk, ha mög nem höttak.

A Tisza örvényének keletkezése

Mikó Krisztus Urunk Szen' Péttörre utazott a Tiszán, fölfelé möntek. Aszongya Szen' Péttör:

— Nem löhetne az égygyik ódalának föfelé, a másíknak léfelé fojni?

Aszongya Krisztus Urunk:

— Ha az égygyik ódala föfelé fojna, a másík mög léfelé, a hajósok ugy elbizakonnának, hogy nem löhetne velük birni!

De Szen' Péttör addig erősködött, még Krisztus Urunk mög nem tötte, hogy az égygyik ódala föfelé fojt, a másík mög léfelé. . . Mikor osztán léfelé gyütt Krisztus Urunk a Tiszán Szen' Péttörrel, a hajósok mög föfelé möntek, asztán mög jobban káromkottak, mint azelőtt. Elvótak bizakodva, hogy most mán könnyen möntek föfelé. Akkór bánta mög

Szen' Pétör, hogy Krisztus Urunktól aszt kérte, hogy a Tiszának az égygyik ódala föfelé fojjon, a másik mög léfelé... Akkó' mán azon könyörgött, hogy:

— Uram-Teremtőm, csak fojjon ugy, mint azelőtt!

Krisztus Urunk aztán visszafordította, de az *örvényt*, a *limánt* möghatta a vízön, hogy a hajósok még nehezebben járjanak a vízön, mint azelőtt jártak... A: *örvény a Szent Pétör víze*, mert az égygyik ódala föfelé mén, a másik mög léfelé...

(Néhai Kálmány Lajos plébános gyűjtéséből, eredeti írásmód szerint.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Sertéseim minden érben elhullanak, mit tegyek? 2. Hogy kell meggyorófát ültetni? (5465. sz. előfizető.)

Felelet: 1. A legjobb akarattal mellett se adhatunk kérdésre határozott választ, mert többféle betegség pusztíthatja el a sertést és a betegség minősége szerint változik az orvosság, illetőleg az ojtások szükségességük. Nem marad tehát más hátra, mint legközelebb egy beteg állatot megmutatni az állatorvosnak és így az elhullás okát megállapíttatni. 2. Kísérje figyelemmel „Gazdaság és Háztartás” című rovatunkat: egy kis cikkben legközelebb közöljük a meggyorótermesztés legfontosabb tudnivalóit. Befizetési lapot küldöttünk.

Kérdés: Hol kapható a „Rákóczi dalok” nevű szótövezző? (Szőlőbeli Gazdák, Szobok.) — **Felelet:** A II. Rákóczi Ferenc szőlőfaját Mathias állította elő. Vesszője kapható az állami „Mathias János” szőlőtelepen, Katonatelep. (Kecskemét mellett.)

Kérdés: Bővebb felvilágosítást szeretnék kapni az Alfa Separatorról. Hova forduljak? (K. M. Cs.) — **Felelet:** Hogy érdeklődését kielégítsük, címére megküldöttünk egy részletes, képekkel tarkított leírást. Tessék gondosan áttanulmányozni.

Kérdés: Réalgimnáziumi magántanulónak kell-e levételre járni? (A. K.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: 1. Kaphatok-e gyümölcsfakészési tájékoztatót? 2. A fiam szeretne elmenni rendőrnél, hova forduljon? (Sz. J.)

Felelet: 1. A tájékoztatót kiadóhivatalunk megküldötte Önnek. 2. Aki rendőrnél akar jelentkezni, annak először orvosi felülvizsgálatra kell menni a budapesti magy. kir. rendőrfőparancsnoksághoz, a Mosonyi-utcai lakanyába. A rendőrség létszámát az utóbbi időben erősen csökkentették; egyébként is, — értesülésünk szerint — oly sok orvosi vizsgálaton bevált egyén van előjegyzésben, hogy egyelőre fia felvételére nem számíthat.

Kérdés: A „Vasárnap” tanácsadójában olvastam, hogy díjtalanul küldenek gyümölcsfakészési utmutatót. Kaphatnék-e én is? (G. E.) — **Felelet:** A tájékoztatót kiadóhivatalunk megküldötte Önnek.

Kérdés: Nagyon rossz helyzetben vagyok, tessék közölni velem, hol találhatnék alkalmatást bármilyen munkára? (4789. sz. előfizető.) — **Felelet:** Sajnos, állásközvetítéssel, illetve munkaalkalom szerzésével nincs módunkban foglalkozni:

tessék jelentkezni az állami munkaközvetítő hivatalnál: (Budapest, VIII., József-körút 53.), talán sikerre vezet.

Kérdés: 1. Gyomorsav túltengés gyógyításáról szóló könyvet kaphatok-e? 2. Gyakortati földmérést és köbtartalom számításra vonatkozó könyveket kaphatok-e? (cs. Sz. I.) — **Felelet:** 1. Ajánljuk dr. Lukács: „Hogyan éljen a gyomorbeteg ember” című könyvét: ára 2.60 pengő. 2. „A földmérés kis könyve”, ára 1 pengő. Köbtartalomszámításnál tudnunk kellene, hogy milyen testnek óhajtja a köbtartalmát kiszámítani. Mivel ezt nem közölték, feltételezzük, hogy faköbmétert akar kiszámítani. Erre ajánlhatjuk a következő könyveket: „Köb táblázatok faköbméter kiszámítására”, ára 2 pengő; Kramer: „Bányafaköböző”, 1.60 pengő; „Gyors-faköböző és átszámító”, 10 pengő; „Köb-tábla a mellényzsebben”, 3 pengő; „Szál-faköböző”, 6 pengő. A kívánt könyvek árát tessék 20 fillér portóköltséggel együtt beküldeni és kiadóhivatalunk nyomban elküldi Önnek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. F., Nagyestergár. Hálásan köszönjük Önnek, hogy előfizetőink táborát gyarapította. Ha valamennyi olvasóink követné az ön példáját, hamarosan újra felemelhetnénk az oldalcsúcsot. — **G. F., Felsőmoesolád.** Előző üzenetünk Önnek is szól hasonló melegséggel. Rejtvényeire sor kerül. — **R. J., Bakonya.** Kérését teljesítettük és feljegyeztük. — **P. J., Kaposzentbenedek.** Szíves türelmét kérjük, az üzemi intézetnél kifogyott, most máshonnan kell megszerezniük. — **K. L., Földes.** Kérését teljesítettük és feljegyeztük. — **Sz. I., Hencse.** Örömmel köszöntjük Önt újra előfizetőink sorában és reméljük, hogy elnyerjük megelégedését. — **5465. előfizető.** Kérjük, szíveskedjék elolvasni P. J. Kaposzentbenedek címre szóló üzenetünket: Önt is illeti. — **K. J., Szarvas.** Kérését előjegyeztük, türelemmel várunk. — **M. G., H-pusztá.** Ön szemrehányást tesz nekünk, mert — bár szorgalmas rejtvénymegfejtő — nem részesül jutalomban. Ennek oka egyszerűen az, hogy Ön nem előfizető, csak olvasónk. Reméljük, természetesen fogja találni, hogy jutalomban csakis előfizetőt részesülhet. — **T. S., Jászfelsőszentgyörgy.** Mindkettőt mai számunk közli: köszönet értük.

T R É F Á K

Hogy vannak odahaza?

— No, hát, hogy vannak odahaza? — kérdé ott helyben Debrecenben Hégyeshasi a Vastagnyakutól.

— Köszönöm szíves kérdését, jaul! — felelte Vastagnyaku nemzetes. — A flu is marhásondik (növekedik) szípen!

Érti a mesterségét.

— Szervusz öregem, honnan jössz? — Egy grafológustól (aki az írásból jósol). Elvittem néki az írásomat. — Na és mit gondolsz, ért hozzá? — Azt hiszem, hogy igen. — Miből gondoldod? — Előre kérte a pénzt.

A kis dicsekvő.

Móricka eldicsekszik egy urnak, hogy ő és papája mindent tudnak a világon.

Az illető ur próbára teszi Mórickát: — Hát akkor mondd meg, fiam, hány kilométeres sebességgel forog a föld?

Móricka nyugodt önérettel feleli: — Ezt a papám tudja.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

R látogatás ÖLFERT
(—t)

(Beküldte Kardies Ernő Gógánfáról.)

2. Szórejtvény.

dísznó I multság

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

3. Pontrejtvény.

F . h . r . i . á . p . r . r . s .
i . á . g . ő . g . v . r . g

(Beküldte V. Balogh László Dögéről.)

4. Szórejtvény.

int MA

(Beküldte Németh Emmy Rácalmásról.)

5. Szórejtvény.

A
K
A

(Beküldte Szücs János Percedről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertes névsorával a 11-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nines módunkban közölni.

Az 5-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Éljen a revízió.** 2. Szórejtvény: **Fogyó kura.** 3. Szórejtvény: **Sok a birkák száma.** 4. Szórejtvény: **Béla.** 5. Névrejtvény: **Buziásfürdő.**

Megfejtették: Kovács Bálint, Albert Kálmán, Gábor Mária, Percze Rókus, Stier József, Nemzeti Olvasókör (Karcag), Beresnyák Piroška, Nagy István, Felső Mihály, Szekeres Márta, Somogyi György, Kiss Ilona, Zalai Károly.

Jutalomkönyvet nyertek: Stier József (Baranyaszentlőrinc), Zalai Károly (Pestszentlőrinc).

A 6-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓ

REGÉNY, * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (11)

— Az egészen bizonyos, — válaszolta a detektív.

— A Rexberg-erődöt titkos tervek alapján építettük és a legnagyobb titokban tartottuk. Az erőd kétszer olyan erős, mint azt gondolnák. Csak ennek köszönhattuk, hogy a határon túlról erősen fenyegető veszéllyel szemben kissé biztonságban érezhettük magunkat. Azt hittük, hogy ez az erődünk a béke biztosítója. Most már azonban nem lehet tudni, mi fog történni. Az ő elbizakodottságuk határtalanul fog ezután emelkedni.

— Kár, hogy nem tartottuk őket előbb féken, mikor még mi voltunk az erősebbek.

— Ezek már olyan dolgok, mikről késő beszélni. Most az egész világ érdeke...

Mialatt a miniszter beszélt, a detektív eltűnt a tömegben. Meglátott valamit, ami felkeltette érdeklődését.

A miniszter nevetlen emberekről mormogott valamit és az étkezőbe ment.

Cardon, mialatt a miniszterrel beszélgetett, kutatva nézte végig a nagy termet és különösen az a hely ragadta meg figyelmét, hová az udvar letelepedett. Az uralkodó egy urral beszélt, kinek arcát a detektív nem láthatta, mert háttal állt hozzá. A császár bal kezével hevesen gesztikulált, mintha mondanóját alaposan meg akarta volna érteni. Jobbjával egy kerek asztalra támaszkodott.

Az asztal másik oldalánál a trónörökös felesége ült. Vele szemben állt a trónörökös és azon fáradozott, hogy feleségét mulattassa. Tréfált, beszélgetni próbált, nevetett, de a hercegnő hidegen udvarias arcán egy vonás sem rándult meg. Hátradőlт székében és férje szemei közé nézett. Az asztalon feküdt a legyezője, finom japán munka, mely kézzel festett finom selyemből volt.

Mialatt a detektív figyelte a csoportot, egyszerre azt látja, hogy az az ember, kivel az uralkodó beszél, lassan és elővigyázatosan közeledik az asztalhoz. Nem lehetett eldönteni, hogy ez figyelemből történik-e, vagy csak zavarában teszi; talán azért történt, mert az uralkodó abbeli igyekeze-

tében, hogy a másikat meggyőzze, mindig jobban közeledett hozzá, tehát az ismeretlen férfinek mindig hátrálnia kellett, ha a tiszteletteljes távolságot be akarta tartani.

Érdeklődve várta Cardon a fejleményeket. Mit jelenthet ez? Minden bizonnyal határozott terv szerint cselekszik. A legyezőhöz akar hozzáférni.

Ujjjaival idegesen dobolt az asztal lapján, jobb kezének mutató ujjával alakokat rajzolt rá, mint mikor az ember gondolatai máshol járnak.

Most keze hozzáért a legyezőhöz. Felveszi-e?

Ekkor fölemelte a legyezőt és azal kezdett rajzolni az asztalra, mintha szórakozottságból vette volna a kezébe és nem is venné észre, mit tart a kezében.

A beszélgetés látszólag mind élénkebbé lett, mert már az idegen is gesztikulált a legyezővel.

A hercegnő semmit sem vett észre. Vagy csak nem akarta?

Az egész csak egy véletlen volt, vagy?...

A detektív élesen nézte a hercegnőt, de nem változott meg az arcvonása.

De ki az az idegen?

Ebben a pillanatban egy csoport magasrangú tisztviselő zárta el a detektív előtt a kilátást. A fejleményeket nem láthatta tovább. Keresztülfurakodott a tömegben, hogy ismét lássa az előbbi csoportot, de közben pár másodperc telt el.

Már a hercegnő kezeügyében feküdt a legyező az asztalon. Az idegen még mindig az uralkodóval beszélt. Magasrangú férfi lehetett, ha ilyen hosszú beszélgetésbe bocsátkozott vele az uralkodó. De nem volt rajta egyenruha, tehát sem katona, sem udvari ember nem lehet.

A detektív most a terem másik oldalára ment, honnan arcába néhetett az idegennek. A középtermetnél valamivel magasabb volt, rendkívül finom, majdnem törékeny alak, anélkül, hogy csontosnak, vagy kövérnek lehetett volna nevezni. Rövidre vágott sötét haj fedte szokatlanul szép alaku fejét

és arcvonásai nagy bátorságot, erős önbizalmat és jelentékeny intelligenciát árultak el. De egyszersmind valami fenyegető is volt az arcán.

— Ki az az ur, aki Őfelségével beszél? — kérdezte a detektív egy mellette álló ismeretlen embertől.

— Gilió doktor. A nevén kívül én sem tudok többet.

— Olasz?

— Azt hiszem, igen.

— Nem, orosz — szölt közbe egy másik vendég. — Hallottam, amint oroszul beszélt és úgy csak egy bennszülött beszélhet.

— Hosszu ideig volt Amerikában, Spanyolországban, Kubában, egyszóval mindenütt — csatlakozott a társalgáshoz egy harmadik.

— Nagyon érdekes — mondta a detektív.

— Azt is tudom, hogy nagyon érdeklődik a művészetek iránt. Éppen ez tette őt Őfelsége vendégévé.

A detektív bölintott és közeledett az udvari csoporthoz. Ekkor látta meg, hogy Gilió doktor több érdemrendet hord, így a svéd Vaza-rend csillagkeresztjét, a perza Oroszlán- és Naprendet. És még több spanyol rendjelet, melyeket a detektív nem ismert.

Ekkor a külügyminiszter Cardonhoz lépett, karonfogta és egy mellékszobába vezette, melyben magas pálmacsoportok alatt hosszú diványok, az ablakokon és ajtókon nehéz függönyök voltak.

— Éppen most kaptam egy leújtó hirt — mondotta. — Egy Kruppe nevű altiszt, aki a hadügyminisztériumban volt alkalmazva, nyomtalanul eltűnt. Bizonyosan oly dolgokat tud, melyeknek ki nyomozása nagyon fontos lehetne reánk.

— Hogy néz ki az az ember?

— Nálam van a fényképe, ha látni akarja.

— Ez nagyon jó. De mondja, ki ez a doktor Gilió?

— Tudós, orvos, művészettörténész, szakértő stb. és emellett közmopolita. Igen érdekes és kellemes ember.

— Gazdag?

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 14-én.)
GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tisztai 77 kg-os 14.85-15.05, 77-es 15.05-15.35, 78-as 15.25-15.50, 79-es 15.45-15.75, 80-as 15.60-15.95; felsőtiszai és járszági 76 kg-os 14.20-14.35, 77-es 14.35-14.50, 78-as 14.50-14.65, 79-es 14.65-14.80, 80-as 14.80-15.05; fejmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.85-14.00, 77-es 14.00-14.15, 78-as 14.20-14.35, 79-es 14.40-14.55, 80-as 14.55-14.70. Pestvidéki rozs 6.75-6.85, egyéb 6.75-6.85; *takarmányörpa* elsőrendű 9.20-9.50, másodrendű 9.00-9.20; felvidéki sörárpa 10.75-13.25, egyéb 10.00-11.00; zab, elsőrendű 9.00-9.25, másodrendű 8.85-8.95; tisztántúli *tengeri* 7.00-7.10, egyéb 7.00-7.10; *körpa* 6.25-6.35; 8-as liszt 9.10-9.30 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 13.85-13.86, májusra 13.99-14.00. *Ros* márciusra 7.08-7.10, májusra 7.44-7.46. *Tengeri* májusra 7.60-7.61, júliusra 7.97-7.98 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése). A szokatlan enyhe időjárás megelénkítette a magüzlet forgalmát. *Lóheremag*: Nyersáru iránt ezidőszert semmi érdeklődés nem mutatkozik, ez okból ára némileg csökkent. *Lucernamag*: A kínálat tovább erősödött, de csak néhány igen jó minőségű tétel talál elhelyezést. *Tavaszi búkköny*: iránt a kereslet megelénkült, ára nem változott. Megbízható hazai viszonyainknál legjobban megfelelő *belföldi répmag* iránt továbbá is jó érdeklődés mutatkozik, ugyancsak fűmagvak és fűmagkeverékek iránt is. *A budapesti áru- és értéklőzsde hivatalos jegyzései nyersárakért, 100 kg-ként, budapesti paritásában*: repace 25.50-26.50; köles vörös 7.25-7.50; lucerna 98-106; lóhere 72-80; tavaszi búkköny 13-14, muharmag 10-10.25; lenmag, elsőrendű 30-31, másodrendű 27.50-28.50; tökmag, elsőrendű 22-23.50, másodrendű 19-19.50; napraforgó fehér 17-18, vegyes 14.25-14.50; kék mák 125-130; borsó, Viktória 13.50-15, expressz 19-24; szárított répaszelet 8.25-8.75; lenese, kiszemű 26-30, nagy 34-40; bab, szokvány 9.75-10, barna 11-12, gömbölyű füri 18-19, hosszú 16-17 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7.50, borsóhéj 7, borsókörpa 6.40, buzakonkoly 7, konkolydara 8, lenmagpogácsa 15.50, napraforgópogácsa 11, repacepogácsa 9.50, rozskonkoly 7, rozskörpa 6.40, rozsoeus 6.50, rozstakarmányliszt 9.40, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna, másodrendű 4.30-5, harmadrendű, csomagolásra 3-4, sarjuszéna 3.80-4, muharszéna 4-4.95, lucernaszéna 6.20-6.50, takarmányszalma 3.50, alomszalma, másodrendű 2.50-3.20 pengő métermázsánként.

Cirowszakál takarószalma, átlagárban 14-15 pengő, béllészalma átlagárban 8-10 pengő métermázsánként. *Ciromag* 4.20-4.30 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosókörök. Elsőrendű belföldi jármosókör (tarka) 40-42,

elsőrendű belföldi jármosókör (fehér) 40-42, másféléves üszök 38-40, másféléves tinók 35-40, fiatal, friss fejstehén 55-65 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Vágómarhavasár. Középmínőségű ökör 35-38, gyenge 22-34, középmínőségű tehén 26-35, kicsontozni való marha 17 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 78-82, közep 81-88, nehéz 88-90, keresztzett 90-92 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Nehéz igásló 220-400, könnyű igásló 140-280, öszvér 50, alárendelt minőségű lovak 20-160, vágólovak 22-90 pengő darabonként.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 72-81, kivételesen 82, másodrendű 64-71, harmadrendű 44-62 fillér kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kifogász ürrök, páronként 100 kg, vagy azon felüli szuliban 40-42, prima, fiatal bárányok páronként 75-80 kg között 40-42 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. A hazai piacon a forgalom az elmúlt héten teljesen szünetelt.

Nyersbőr. Marhabőr, súly és minőség szerint, magyar 0.45, tarka 0.55, borjubőr, rövid lábbal 0.90-0.95 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10-12, tejszín 160-240, tejfel 100-160, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 240-280, szedett vaj 200-240, tehénúró 50-80, juhtúró 180-240, trappista sajt 160-260, emmentáli sajt 280-400 fillér.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi*: csirke 120-250, tyúk 200-300, káppan 300-450 fillér darabonként. *Leölt baromfi*: hizott lud és ruca 140-180, csirke 140-240, tyúk 120-180, hizott pulyka 120-170, libamáj 400-700 fillér kilogrammonként. *Tojás* darabja 8-11 fillér.

Zöldség. Sárgarépa 10-20, petrezselyem 14-22, zeller 14-26, kalarábé 10-20, karfiol 40-80, vöröshagyma 6-12, fokhagyma 30-70, cékla 8-16, fejeskáposzta 6-12, kelkáposzta 10-20, vöröskáposzta 12-24, fejessaláta, darabja 15-40, torma 50-160, burgonya, őszi rózsza 10-14, Ella 8-10, kifli 16-24, champignon gomba 160-280, fekete retek 10-20, hónapos retek, csomója 20-30, sütőtök 12-24, sóska 180-3, paraj 60-140 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 0.50-2.40, körte 1-3, dió 1-1.40, gesztenye 0.44-0.70 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A magyar borpiacon a borkínálat megelénkült, de a termelők továbbra is tartják az árakat, így nagyobb vételek nem is történtek. Elkelt *Tiszahúrtón* egy vagon kadarka literenkint 15 filléres áron. *Németmárkon* kisebb tételekben vörösbort adtak el literenkint 22 filléres áron. *Szegeden* elkelt 2 vagon kadarka literenkint 15-16 filléres áron. *Szőlősgyőrön* uradalmi rizling kisebb tételekben literenkint 30 filléres áron. *Kunszentmártonban* kommersz borokért fokont 1.2-1.3 filléres árakat fizetnek. *Gyöngyösön* eladtak 100 hl. 11 fokos sötét otellót, literenkint 19 fillérért, 40 hl. 13 fokos fehéret, literenkint 18 fillérért, 35 hl. 12 fokos fehéret, literenkint 17 fillérért. *Csengődön* eladtak 60 hl. 12.5 fokost, literenkint 22 fillérért, 37 hl.

13 fokost, literenkint 25 fillérért. *Tállyán* eladtak 110 hl. óbort, literenkint 45 fillérért.

Szész és szeszitalok. A szeszüzlet e héten valamivel élénkebb volt, az árak változatlanul zárultak. A *detailforgalomban* denaturált szesz 5 barell vételnél 77 pengő, 1 barell vételnél 81 pengőn kelt el + forgalmi adó. *Gyümölcspálinka*: *törkölypálinka* 2.60-2.70 pengő, *seprőpálinka* 2.65-2.70, *szilvórium* ezidei nyári áru 3.70, ó nyári áru 4 pengő, kék áru 5 pengőig keltek 10.000 literfokonként + 3 százalék forgalmi adó.

Fapiac. *Tüzipáiban* a fogyasztás az enyhe időjárás miatt, megcsappant. Belföldi búkkhasább ára 275-280, cserhasáb 230, gyertyánhasáb 255-260, ákáchasáb 200-205, hántolt fa 290-295 pengő vagononként, budapesti paritásában. *Lombfane-műekben* alig van forgalom.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára február hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab*: angol font 1960-2000, dollár 570.50-573.50, kanadai dollár 470-376, hollandi forint 229.05-230.45, német márka 135.70-136.60, svájci frank 110.70-111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab*: cseh korona 16.91-17.01, szerb dinár 7.50-8, francia frank 22.30-22.50, lengyel zloty 63.95-64.45, román leu 3.40-3.44, bolgár leva 3.95-4.25, olasz lira 29.30-30.20 pengő. **Színarany kilogrammja** 5150-5180 pengő; Napoleon-arany darabja 31.50-31.40 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, február hó 19-én. *Állat- és kirakodóvásár*: Szarvas, Szöreg, Ujkécske.

Hétfő, február hó 20-án. *Állat- és kirakodóvásár*: Harkány, Jászárokszállás, Karcag, Kiskőrös, Kóka, Komárom, Magyarszentiván, Mohács, Nyírbakta, Sajószentpéter Szolnok, Tiszánána, Vál. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár*: Enying, Mernye, Tüskevár. — *Marha- és kirakodóvásár*: Szentgyörgyvölgy. — *Kirakodóvásár*: Tatabánya.

Kedd, február hó 21-én. *Állat- és kirakodóvásár*: Szombathely, Újpest, Vál.

Szerda, február hó 22-én. *Ló-, marha- és kirakodóvásár*: Lenti. — *Kirakodóvásár*: Szombathely.

Csütörtök, február hó 23-án. *Állat- és kirakodóvásár*: Bodrogkeresztúr, Lajoskomárom, Tét. — *Állatvásár*: Gyöng. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár*: Pacsa, Sajtoskál.

Péntek, február hó 24-én. *Állat- és kirakodóvásár*: Csongrád, Görcsöny, Szil, Veszprém. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár*: Iharosberény, Letenye, Túrje, Zalavár. — *Marha- és kirakodóvásár*: Nagycsákány.

Szombat, február hó 25-én. *Állat- és kirakodóvásár*: Csongrád, Erdőcsokonya. — *Marha- és sertésvásár*: Szekszárd.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 FEBRUÁR 19—25.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 19

9: Hírek, kozmetika. 10: Református identisztelet; prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szive templomából. Szentbeszédet mond P. Bangha Béla dr. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; operarészletek és komoly zene; ének, zenekar. **E hangverseny szünetében:** „Rádiókrónika.” 2: Gramofonhangverseny; operarészletek; tánc- és magyar dalok. 3: Halász Miklós m. kir. gazdasági akadémiai tanár előadása: „Fonás növények termesztése.” 3.45: 1. Imre József dr. egyetemi tanár előadása: „Vigyázzunk a szemünkre.” 2. „Hályog-kovács.” (Mikszáth Kálmán elbeszélése.) 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. 5.30: „Valami fény látszik.” Elbeszélés, írta Komáromi János. 6: A miskolci Lévy József Közművelődési Egyesület hangversenyének közvetítése. Bevezető beszédet mond Hodobay Sándor dr. polgármester; zenekar, hegedűszóló, ének, gordonkaszóló és orgona. 7.15: Karinthy Frigyes felolvasása. 7.45: Magyar dalsz. Közreműködik Bodán Margit, Cselényi József és Csorba Gyula cigányzenekara. 9: Időjelzés, sport- és ügétversenyeredmények. 9.15: Az Ostende jazz zenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye; operarészletek, hangosfilmrészletek, tánczene és magyar dalok. 11: A Kerntler-trió kamaraestje; zongora, hegedű és gordonka; komoly zene.

Hétfő 20

9.15: Szalonzenekari hangverseny; operarészletek, tánczene, dalok. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye; szórakoztató zene. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskolán. Bemutató tanítás 12 éves fiúk részére. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolya-

mok. 3.30: A rádió diákfelőrája. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Ida és Ica.” Elbeszélés, felolvassa ifj. Hegedűs Sándor. 5.30: Gramofonhangverseny; operarészletek, dalok; ének, zene. 6.30: Német nyelvoktatás. 7: Az Első Zuglói Munkásdalkör és a Rákospalotai Szabadság Dalkör hangversenye. 7.45: Színműelőadás a Studióból: „Ellák.” Tragédia 5 felvonásban. Irta: Harsányi Kálmán. Utána kb. 10: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Zenei paródiák. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 11.30: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekari hangversenye.

Kedd 21

9.15: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonhangverseny; híres énekesek lemezei és táncdalok. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: „A tisztességtelen üzleti verseny.” Auer György dr. felolvasása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Szelényi István (zongora) és Szelényi Istvánné (hegedű) hangversenye; komoly zene. 5.45: Feleki Sándor és Gyökössi Endre költeményei. 6.15: Pertis Jenő cigányzenekari hangversenye. 7.15: „A jó vidék sajtója.” Linder Ernő előadása. 7.45: A Mándits szalonzenekar hangversenye; szórakoztató zene. 8.45: „Gyulai Pál és menyasszonya.” Irta Papp Ferenc. 9.15: Bartók Béla zongorahangversenye; komoly zene. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** A Bachmann Jazz-zenekar hangversenye Szántó Gyula énekszámával; tánczene. **Utána:** Aradi Farkas Sándor és cigányzenekarának hangversenye Szántó Gyula énekszámával; magyar dalok.

Szerda 22

9.15: Gramofonhangverseny; operarészletek, dalok; magyar nóták. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvintettjének hangversenye; komoly zene. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45:

Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A Rádió diákkelőrája. **4:** „Értsük meg egymást.” (Az érték- és mértékegységek világa.) Halász Gyula előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; operá- és operettárszetek. **6.15:** Olasz nyelvoktatás. **6.45:** Csorba Gyula cigányzenekari hangversenye. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Faust.” Dalmü 5 felvonásában. Zenéjét szerzte Gounod. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzenekari hangversenye.

Csütörtök 23

9.15: Hangverseny. Közreműködik Dóczy Etelka (zongora), Szekeres Ida (ének) és Sugár Frigyes (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor; operarészletek, komoly zeneművek, magyar dalok. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szalay Lajos cigányzenekari hangversenye. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A Ráday gróf embere.” Móricz Pál felolvasása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kerekes Lajos dr. előadása; Gyümölcsfavédelem. **5.45:** Gramofonhangverseny; operett- és hangosfilm-ujjdonságok; zene, ének. **6.30:** „A titokzatos Kelet.” Irta Zboray Ernő. **7:** A Mándits jazzzenekar hangversenye Vajda Károly énekszámával; táncdalok. **7.45:** Munkásfélóra. **8.15:** Vigjáték-előadás a Studióból. „Te csak pipáld Ladányi.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta Csathó Kálmán. Utána kb. **10:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Majd:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye; szórakoztató zene. **11.30:** Károlyi Árpád cigányzenekari hangversenye.

Péntek 24

9.15: A rádió házikvintettjének hangversenye; komoly és könnyebb zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Testnevelési előadás. Malán Mihály dr.: „A serdülő fiúk és lányok fejlődése.” **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákkelőrája. **4:** Gyermejképzőóra. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Magyarország állatvilágának érdekességei és ritkasá-

gai.” Szilády Zoltán dr. előadása. **5.30:** Felvinczi Takács Alice hegedűhangversenye; komoly zene. **6:** Gyorsirótanfolyam. **6.30:** Kiss Lajos cigányzenekari hangversenye. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Gioconda.” Dalmü 4 felvonásában, 5 képből. Zenéjét szerzte: Amilcare Ponchielli. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Gramofonhangverseny; népszerű tánclemez. Közben **11:** A Magyar Cserkészszövetség németnyelvű előadása.

Szombat 25

9.15: Az 1. honvédegyalozered zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Virány László szalonzenekarának hangversenye; szórakoztató zene. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Divattudósítás.” **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A magyar birkózósporthoz jövője.” Varga Béla dr. előadása. **5.30:** Sauerwald Géza női vokálegyüttesének hangversenye; kardszabás magyar és külföldi szerzőktől. **6.15:** Mit üzen a rádió. **6.45:** A Magyar Zene Barátai Országos Egyesülete országos dalművészeti eredménykihirdetése és a díjazott művek bemutatása. **7.45:** „A színház és a nemzeti kultúra.” Márkus László előadása. **8.15:** A Rádió Élet rejtélyhangversenye. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar Fridl Frigyes vezényletével és Szedő Miklós. Szünetben, körülbelül **9:** A rádió külügyi negyedóra. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye. **11:** Megyeri Gyula jazz zenekarának hangversenye. Horváth Ernő énekszámával; tánczene.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, február hó 19-én, délután 3 órától 3.45-ig: Gramofonhangverseny; operettárszetek; tánczene.

CSÜTÖRTÖK, február hó 23-án, délután 5 órától 5.30-ig: Gramofonhangverseny; táncdalok; Vig Miklós és Szánthó Gyula lemezei.

SZOMBAT, február hó 25-én, délután 6.15-kor: Gramofonhangverseny; magyar és külföldi szerzők dalai; tánczene. Utána: „A hét eseményei.”